

Seyrisefain Müdüriyetinin Şekli Değişmek Üzere..

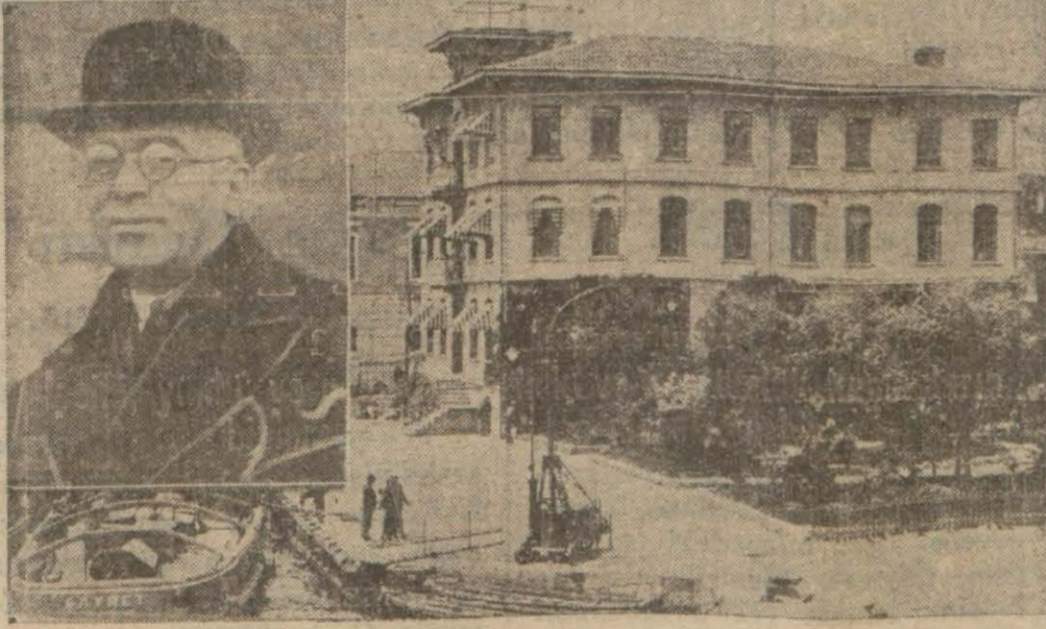
İktisat Vekâleti Yepyeni Bir Proje Hazırladı

Sadullah Beyin Umumi Müdür sıfatıyla badema Ankarada ikamet etmesi mümkündür.

Ankara, 14 (Hususi) — İktisat Vekâleti (Seyrisefain) idaresinin yeni bir şekilde tanzimi için bazı tasavvurlarda bulunmaktadır. Bu tasavvurlar karar haline gelmek üzere. Bu tasavvurlara göre Seyrisefain Müdüriyeti Umumiyesi Levazım, Muhasebe, Kontrol, Muamelâti Zatiye şubeleriyle birlikte Ankaraya nakledilecek, Umum Müdür Ankarada bulunacaktır.

İzrenin seferleri, iç deniz hatları ve dış deniz hatları diye ikiye ayrılacaktır. Dış deniz hatları ecnebi limanlarına olan hatlarla Ak ve Karadenizdeki hatları ihtiva edecektir. İç deniz hatları ise Yalova ve İstanbul sevahili mütecaviriyesi hatlarından ibaret olacaktır. Bu iki hat İstanbulda bulunacak iki ayrı şube tarafından idare edilecektir.

Dış hatlar müdürlüğüne on beş senedenberi bu işle meşgul olan

Ziya Bey, iç hatlar müdürlüğüne de İşletme Müdürü Bürhanettin Beylerin tayin edilmeleri ihtimal dahilindedir. Bir şirket halinde birleşecek olan Hususi Vapur Kumpanyaları Müdürü ile İç ve Dış Hatlar Müdürlükleri doğrudan doğruya bir Sefain Umum Müdürlüğüne merbut olacaklardır. İhracatımızı korumak için yeni

tarifede bazı ihracat maddeleri tarifelerinin indirilmesi çok mümkün görülmektedir.

Yolcu tarifeleri makul bir şekilde olacaktır. İstanbulda bulunan Deniz Müsteşarı Şevket Bey müstacelen buraya çağırılmıştır. Burada bulunan İşletme Müdürü Bürhan Bey de bugün İstanbulla hareket etmiştir.

Diplomatlara Hükmeden Gizli Kuvvetler

İngiltere, Suryenin Fransadan Ayrılmasını İstiyor!

Entelicens Servis, Bu Davayı Tahakkuk Ettirecek Kuvvetlerden Biridir

—14—

Yazan: R. Boucard

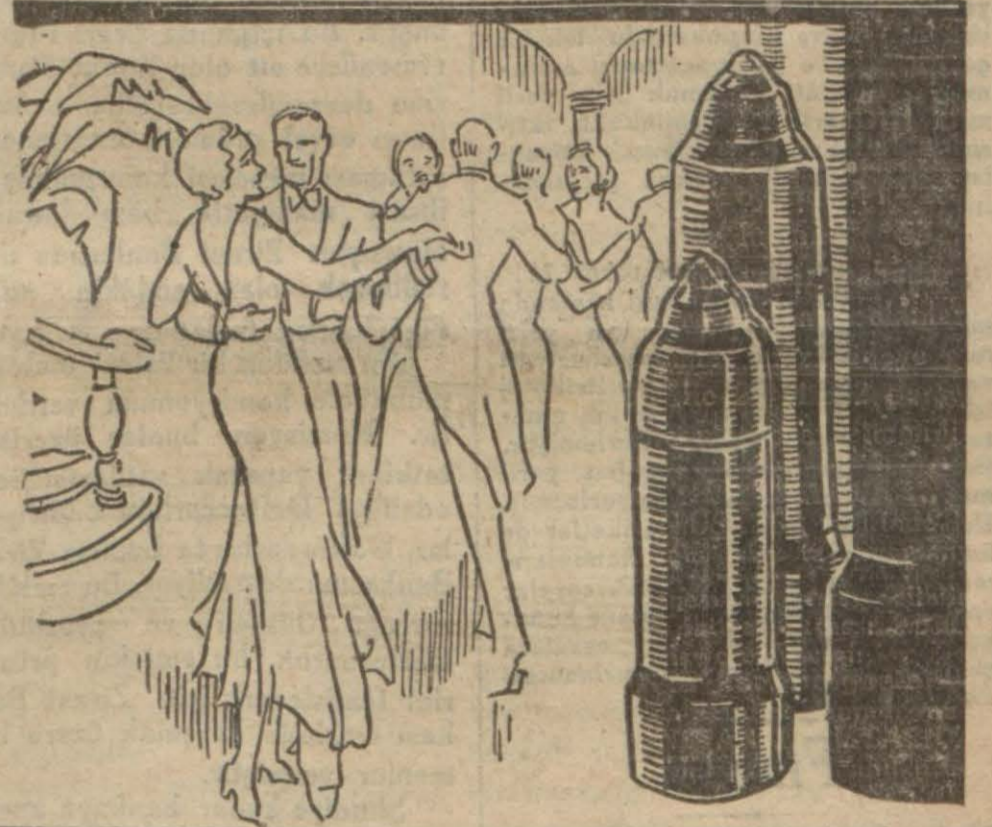
Suryenin Fransız mandası altına girmesi, İngilterenin arzu etmediği bir vakıdır. Bunun içindir ki İngiliz istihbaratını ve onun en kuvvetli unsurlarını, sulbu

müteakıp, bilhassa bu havalide çalışır görürüz. Bunlardan bir tanesi ve bilhassa elebaşı, meşhur Lavrensdir ki mütareke esnasında İstanbul polis kumandanı Miralay (Devamı 8 inci sayfa)

Cephe Gerisi

Muharriri: Burhan Cahit

SON POSTA'da Yakında

Yirmi Silâhlı Kaçakçı Dün Mardine Getirildi

Mardin, 14 (Hususi muhabirimizden) — Cenup hududumuzdan geçirilen sekiz bin koyun ile bu koyunlara refakat eden silâhlı 20 kaçakçı müfrezelerimiz tarafından yakalanmışlardır, bunlar bugün (Mardin) e getirilmişlerdir, muhakeme edileceklerdir.

Koyunların ne yapılacağı hakkında henüz karar verilmemiştir. Müzeyade ile satılarak bedelinin irat kaydedilmesi muhtemeldir.

Allah Bizi Nelerden Saklasın ?

— 5 —

Pencereden bulaşık suyu döken terbiyesizlerden..

İstanbulda Yüz Bin Tane Yo-Yo Satıldı

— Müderrislerin ve doktorların fikirlerine göre:

Nasıl Oynanıyor, Neden Seviliyor?

Anlaşılan latifeyi sever bir hanım kariimiz dün bizi telefon ile cevabı müşkül bir soru karşısında bıraktı:

— Lütfen beni tenvir edersiniz? diyordu, Yo-Yo denilen oyuncak İstanbulla hangi tarihte ve kimin tarafından getirilmiştir, kaç kişi tarafından oynanmaktadır. Salgın halinde küçük, büyük herkese sarımsının sebebi nedir ve en nihayet yuvarlak bir makara alelade bir ipe bağlı olmasına rağmen

fiziğin hangi kaidesine tebaan aşağı yukarı kendi kendine hareket etmektedir ?

Biz, her kariimizin şifahlı veya tahriri her sualine mutlaka cevap veririz, müşkülü varsa haline çalışırız, fakat itiraf edelim ki, bu kadın kariimizin sualleri karşısında âciz kaldık. Vakıta arkadaşlarımızdan biri Fen Fakültesinden mezundur, fakat o da yirmi senedir, fenni bırakmış, gazeteciliğe dalarak öğrendiğini

unutmuş, meseyle halledemedi. — Tetkik edelim, söyleriz, dedik.

Ve sualin ticari kısmı için tüccarlara, fenni kısmı için müderrislere, ruhi noktaları için de ruhiyat âlimlerine müracaat ettik. Önümüze karilerimizin yalnız bir tanesini değil, fakat belki hepsini alâkadar edecek bir tetkik mahsulü çıktı:

İstanbulda İlk Yo-Yo

Temin edildiğine göre İstan-

bulda ilk Yo-Yo, yirmi beş sene evvel Galatasaray lisesinde Daniş isminde bir talebenin elinde görülmüştür. Bu talebe yuvarlak bir tahtanın şakuli bir ipe iptidal sür'at kaidesine tebaan kendi kendine sarıldığına tesadüfen görmüş, bir oyuncak yapmış, fakat arkadaşlarından hiç kimse bu oyuna merak etmediğinden bir müddet sonra oyunu bırakmıştır.

İstanbulda İkinci Yo - Yo

İstanbulda ikinci Yo - Yoyu (Devam 9 uncu sayfa)

Halkın Sesi

Yerli Mallarımızı
Kötüliyenler

Bazı cür'etkâr'lar ve sahtekâr'lar yerli mallarımızı kötülemekte ve bazıları da yerli mallarımızı eenebi malı diye satmaktadır. Bu hususta halkımız diyor ki:

Fazıl Bey (Aksaray Kazanî mahallesi 18)

— Eenebi malların sürümü için propaganda yapan bir şebeke varmış. Yerli malların eenebi malı diye satanlar da bulunuyormuş. Bence bu iki teşebbüs te memleket için zararlıdır. Birincinin zararı pek aşikâr. Bazı tüccarlarda mallarımızı eenebi malı diye satarak muvaffakiyetimizi gizliyorlar. Bunları ağır cezalara çarpacak bir kanun hazırlanmasını gayet muvafık buluyorum.

Tevfik Bey (Süleymaniye Meşihat sokakı 5)

— Yerli mallarımız varken eenebi malı sürmek için propaganda yapanlar ve yerli mallarımıza eenebi markası vuranlar bence birer suikastçidirler. Bu husus için bir kanun hazırlanacakmış, bu çok muvafık. Fakat bunlar kanun çıkıncaya kadar serbest bırakılmamalıdır. Hususi kurnularımızda ve Belediye kanununda bunları teziye edecek maddeler vardır. Ticaret Müdürlüğü ve Belediye bunları takip etmelidir.

Ibrahim B. (Kantarcılar Mollasın mahallesi 78)

— Yerli mallarımıza suikast hazırlayanlar derhal cezalandırılmalıdır.

Nuri B. (Emiñönü hasirciler 35)

— Yerli mallarına suikast yapanların cezalandırılması için bir taktir hazırlanıyor. Ben bu teklifi çok yerinde buluyorum. Memleketimizin iktisadi refaha ulaşması için tek bir çare vardır, o da ihracatımızı arttırmak ve ithalâtı azaltmak için yerli malı kullanmaktır. Memleketin iktisadi vaziyetini kundaklamak, istiyenler varsa şiddetli cezalara çarpılmalıdır.

Halil B. (Şişli Karakol sokak 71)

— Fabrikalarımızı, aynı zamanda milli paramızı korumak için yerli mallarımızı kullanmak mecburiyeti vardır. Bugün mensucat ve trikotaj işlerimiz bizi Avrupa mallarına muhtaç etmeyecek kadar ilerlemiştir. Bazı tüccarlar eenebi malı yerli malı diye sürmeye çalışıyorlar. Hatta sahte marka ve etiketler de kullanıyorlar. Gerçi kanunlarımızda bunları yola getirecek cezalar vardır. Fakat iktisadiyatımızın himayesi için bunları daha ağır cezalara çarpıracak bir kanun hazırlanması da fens değildir.

Fırtına

Karadenizde Gemiler Limanlara İltica Etti

Evvelki akşamki fırtına ve rüzgâr yüzünden şehrimiz ve mülhakatında hiçbir kaza olmamıştır.

Gece sabaha kadar devam eden rüzgâr yüzünden Karadenizde ehemmiyetsiz bir fırtına olmuş, bazı gemiler, gayri tabii havanın gösterdiği insicamsızlık dolayısıyla limanlara iltica etmek mecburiyetinde kalmışlardır.

Aldığımız malûmata göre, Şile sırtlarındaki bazı köylerde rüzgâr evlerin camlarını kırmış, ve kiremitleri de savurmuştur.

DAHİLİ HABERLER

Tilki Uykusu Böyle Olur!

Bir Şoför, Kendisini Soymak İstiyen Hırsızı Bir Mahallede Yakaladı

Evvelki gece Balatta bir kahvede çok garip ve gülünç bir yankesicilik hâdisesi olmuş, herkesin içinde soygunculuğa kalkışan bir cür'etkâr yakayı ele vermiştir. Öğrendiğimize göre, hâdise şöyle olmuştur:

Faik isminde bir şoför Balatta Rasim Efendinin kahvesinde hafif bir uyku kestiriyormuş. Bu sırada kahve içmek için içeriye giren Ereğlî Ahmet isminde birisi doğruca uyuyan şoförün yanındaki iskemleye gelip oturmuştur. Yeni müşteri rahat rahat kahvesini içtikten sonra kurnaz bakışlarla etrafı sözmiye başlamıştır. Bir aralık fırsatın gelip

çattığına hükmetmiş olacaktı mışıl mışıl uyuyan şoförün yanına daha ziyade yaklaşmış ve elini Faik Efendinin iç cebine götürmüştür. Filhakika Ahmet bu işi kolaylıkla başarmış ve şoförün cüzdanını el çabukluğile kendi cebine yerleştirmiştir. Fakat bu sırada uykusundan ayılan şoför Faik Efendi meselesinin farkına varmış ve hiç sezdirmeden kapalı gözlerle yankesicinin hareketini takip etmeye koyulmuştur. Ahmet maksadına nail olduktan sonra bir aralık yerinden doğrulmuş ve içtiği kahvenin parasını ödeyip dışarı çıkacağı sırada Faik Efendi birdenbire fırlamış ve cür'etkâr yankesiciyi yakalamıştır. Ahmet adliyyeye verilmiştir.

Firarî Emlâki

Perşembeden İtibaren Satış İşine Başlanacak

Dün sabah saat onda Defterdar Mustafa Beyin riyasetinde İstanbul Ziraat Bankası Müdürü Ahsen, Tapu Müdürü Ağâh ve Gayrimübadil Cemiyeti Reisi İsmail Müştak Beylerin iştirak ettikleri mühim bir içtima yapılmıştır. Bu içtimada firarî rum ve ermenilere ait olup Ziraat Bankasına devredilmekte olan emlâkin biran evvel prüzleri temizlenerek satılması meselesi konuşulmuş ve ihzar mahiyette bazı kararlar alınmıştır. Ziraat Bankasına devredilecek olan emlâkin adedi dört binden fazladır.

Bu emlâkin bir listesi muhtelit mübadele komisyonuna verilmiştir. Komisyon bunlar üzerinde tetkikat yaparak satılması icap edenleri Defterdarlığa bildiriyorlar, Defterdarlık ta bunları Ziraat Bankasına devrediyor. Bu emlâkin birçoğu hisseli ve prüzüdür. Defterdarlık bu emlâkin prüzlerini temizlemek için Ziraat Bankası emrinde çalışmak üzere beş memur vermiştir.

Şimdiye kadar bankaya ancak 280 kadar emlâk devredilmiş ve bunların da ancak 30 unun prüzü temizlenmiş ve satılmaya müsait bir hale sokulmuştur. Banka İdare Meclisi satılacak olan bu emlâke kıymet tahmin ettiği için perşembe gününden itibaren satışına başlanacaktır. Satışta gayrimübadil bonoları kabul edilecektir.

Kontenjan İşleri

Kontenjan hakkında kendisinden malûmat almak üzere İstanbul Gümrük Başmüdürü Seyfi Bey Ankara çağırılmış ve gitmiştir.

Bir Facia

Genç Bir Kız Fıçıya Düşerek Boğuldu

Bakırköyünde Kartaltepede küçük bağlarda bir evde oturan Hüseyin Efendinin (25) yaşlarındaki kızı Emine Nedime hanım evvelisi gün bahçedeki su fıçısına düşerek ölmüştür. Emine Nedime Hanım (12) senedenberi uyku hastalığı geçirdiği için her zaman ilâç kullanmış. İki gün evvel yino ilâcını almış ve evde kimse bulunmadığı bir zamanda bahçeye çıkmış ve bir aralık başı dönerek fıçıya düşüp ölmüştür.

Mühim Bir Tamim

Dahiliye Vekâleti kaymakamları nahiye müdürlerinin morskabeleri hakkında bütün vilâyetlere bir tamim göndermiştir. Bu tamime göre kaza kaymakamları ve nahiye müdürlerine tevdi edilen vazifeleri iyi bir şekilde görebilmeleri ve idari faaliyetlerini vaziyet ve hâdiselere göre tanzim ve tatbik edebilmeleri için valiler, daimi surette kaymakam ve nahiye müdürleriyle alakadar olacaklar ve icap eden irşatları yapacaklardır.

Mahalleler Arasında

Bir muharririmiz İstanbul, Haliç ve Boğaziçinin en tanınmış semt ve mahallelerini dolaylı, bunların hususiyetlerini, tarihî biraklıkları, izleri, bugünkü derst ve ihtiyaçlarını tespit etti.

Mahalleler Arasında

Yedi dağ üstüne kurulan güzel İstanbulun sadık bir aynası olacaktır.

MAHALLELER ARASINDA Lezzetle takip edeceğinize şüphemiz olmayın bu tatlık yazılarını birkaç güne kadar neşredebiz.

Ağaç Ticareti

Avrupaya Ceviz Kütüğü İhraç Ediyoruz

Avrupanın muhtelif yerlerine sevkedilmek üzere Anadoludan İstanbula birkaç parti ceviz, meşe, karaağaç, şimşir, ıhlâmur ve yeşil budak kütüğü getirilmiştir. Ceviz kütüğü almak için Avrupadan müracaatlar vardır. Gümrükten aldığımız istatistiğe göre geçen sene Almanya, Avusturya, Belçika, Fransa, Hollanda, İngiltere, İtalya ya 743,302 lirah kütük sevkedilmiştir. Bu senenin ilk altı ayında sevkedilen kütüklerin kıymeti 328,044 liradır.

İhracat en ziyade kış mevsiminde yapıldığı için son altı ay zarfında ihracatın daha fazla olacağı söylenmektedir. Kazançlı bir madde olan kütük ticaretinin ormanlarımızı zarar vermemesi için İktisat Vekâleti bu işe dikkat ettirmekte, meyva veren ceviz kütüklerinin kesilmesine meydan verilmemektedir. Diğer taraftan söylendiğine göre ceviz ağacı ekilmesi için de teşvik yapılacaktır.

Hilâlihamer'in Yardımı

Hilâlihamer cemiyeti mekteplerdeki fakir çocuklara üç gün yerine dört gün sıcak yemek vermek için teşebbüse girişmiştir. Cemiyetin bu işe tahsis ettiği paramın miktarı gelecek sene arttırılacaktır.

Yeni ekmek Narhı

İstanbul Belediyesinden: Teşrinisaninin on altıncı çarşamba gününden itibaren ekmek sekiz kuruş on para francala on üç kuruştur.

Günün Tarihi

42 Vilâyette Tütün-cülük Yasak Edildi

Tütün Kanunu Projesi Kat'i Şeklini Aldı

Husulî bir komisyon tarafından tütün ziraatı ve tütün inhisarı hakkında yeni bir kanun lâihyası hazırlanmakta olduğunu yazmıştık. Komisyon bu lâihyayı bitirdiği için mütaleaları alınmak üzere Ticaret Müdürlükleri ve Ticaret Odaları ile matbuata ve tüccarlara dağıtılmıştır. Lâihhada tütün vaziyetimizi ve tütüncülerimizi alakadar eden mühim birçok şeyler vardır. Lâihyanın ikinci kısmı Türkiyede tütün ziraatını tahdit eden hükümleri ihtiva etmektedir. Lâihyanın tütün ziraatı yasak olan yerleri gösteren dokuzuncu maddesinde aynen şunlar vardır: "Bu kanuna merbut 1 numaralı cetvelde isimleri sayılan vilâyetlerde kısmen veya kâmilan tütün ziraatı yasaktır. İnhisarlar idaresi, bu memnu mütakaları ihtiyar meclisleri veya ihtiyar heyetleri vasıtasile ve auveri saire ile ilân eder."

Bahsedilen 1 numaralı cetvelde tamamen tütün ziraatı yasak edilen vilâyetler 42 dir. isimleri de şunlardır: Ankara, Afyonkarahisar, Aksaray, Antalya, Ordu, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Elâzığ, İçel (Silifke) Beyazıt, Bördür, Çorum, Isparta, Rize, Zonguldak, Sirt, Sivas, Kars, Karahisar, şark, Kastamonu, Konya, Kirşehir, Kayseri, Gümüşane, Kütahya, Gireson, Mersin, Niğde, Van, Yozgat, Çankırı, Maraş, Adana, Bilecik, Urfa, Muş, Bolu, Cebelibereket, Çanakkale, Denizli, Mardin.

Tütün ziraatı kısmen yasak edilen vilâyetlerimiz de 20 dir ve şunlardır: Artvin, Amasya, Aydın, Edirne, İstanbul, Bursa, Tekirdağ, Tokat, Samsun, Hakkâri, Diyarbekir, Sinop, Magnisa, Trabzon, Kırklareli, Balıkesir, Kocaeli, Malatya, Muğla, Gaziantep.

Füruğı Hz. Adanada

Adana, 14 — İran Haricîye Nazırı Füruğı Hz., Toros ekspresine bağlı husulî vagonla bugün şehrimize gelmiş ve merasimle karşılanmışlardır. Vezir, valimize iki kardeş devlet arasında hiçbir itilâf kalmadığını söylemiştir.

Buğday Ve Afyon

Dün İstanbula Anadoludan ve Trakya'dan 30 vagon ve 2320 çuval buğday gelmiş, iyi buğdaylar yedi kuruş on paradan satılmıştır. 11 morfinli 931 mahsulü Zile afyonları bin, Geyve yapığı da 45 kuruş üzerinden muamele görmüştür.

Cür'etkârlar Ceza Görecek

İktisat Vekâleti yerli malların kıymetini ve satışını düşürmek şeklinde suikastçılık yapanlar hakkında müessir taktipler yapılmasını bildirmiştir. Bu gibiler Ticaret kanununa göre ceza göreceklidir.

Son Postanın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

Hasan Bey — Eskiden tanıdığım bir zat vardı. Azizim şimdi aradan...

2 — On beş sene geçtiği halde..

3 — Dün sokakta gördüm, birdenbire tanıyordum ne dersin?

4 — Amma yaptın Hasan Bey:

5 Hasan Bey — Zamanın cilvesinden dostum, arkamda on beş sene evvel gördüğüm elbiseyi var di.....

Hergün

Çiftiçi
Himaye
İçin

Köylüylü ve toprak mahsullerini himaye için Avrupada muhtelif memleketlerin aldığı tedbirlerden bahsederken, bizim Şarkı Avrupa memleketlerine benzediğimizi söylemiş ve orada alınan tedbirleri tetkik etmemizi tavsiye etmiştim.

Köylüylü himaye meselesi, sanayi himaye kadar ve belki de ondan daha mühim olduğu için bugün bu mevzu tekrar dönmek istiyorum.

Lehistan, bizim gibi, nüfusunun üçte ikisi köylü ve çiftçi olan bir memleketdir. Bu sebeple Lehistan Hükümeti, köylüsünü himaye için tedbir alan memleketlerin başında gelir ve Leh köylüsünün derdi ile, Türk köylüsünün derdi aşağı yukarı aynıdır.

Lehistan köylüylü himaye için

şiddetli tedbirler almıştır.

Bir defa toprak mahsullerinin ithal ve ihracı inhisarı altındadır. Bihassa hububat, un, sebze ve konservelerin ithalini kat'i surette menetmiştir. Diğer maddeleri de ağır vergiye tâbi tutmuştur. Bunlar hakkında da kontenjan usulünü tatbik etmektedir.

Aynı zamanda müstehlikleri fiatların yükselmesine karşı himaye için ihraç vergileri ve ihraç memnuiyetleri ihdas etmiştir. Meselâ tavuk, et, sebze ihracı memnurdur. Hükümet, köylünün mahsulünü standardize ederek hariçle rekabet edebilecek şekilde yetiştirmesi için de tertibat almıştır. Köylü, mahsulünü kooperatifler veya sendikalar vasıtasıyla satmaya teşvik edilmekte ve bu suretle muhtekirlerin istismar etmelerine mâni olmaktadır.

Macaristanda hububat ticareti hükümetin kontrollü altındadır. Dahilde fazla mahsul mevcut olmakla beraber, fiatler dünya fiatinden aşağı düşürülmektedir. Hububat satın alacaklar, önce belediyeden bir vesika almaya mecburdurlar. Bu vesika için buğday başına yarım lira ücret verilir. Hükümet bu para ile buğdayın fiatini muhafaza eder. Her vesika ile beraber o vesikanın kuponu buğday satan çiftçiye verilir. Çiftçi bu kuponlarla vergisini öder. Bu suretle bu harçları hükümet hazinesinin zararına köylüylü himayeye hasretmiş bulunur.

Romanya köylüylü himaye ve harice satılan hububat için prim vermek usulünü kabul etmiştir. Aynı zamanda satışların hükümetin kontrollü altında bulunan kooperatif ve sendikalar tarafından yapılmasını temin etmiştir. Bir taraftan beynelmilel itilâflarla buğday alan memleketlere gümrük müsaadeleri vermiştir.

Bulgaristanda buğday ve arpa alım satımı hükümetin inhisarı altındadır.

Yugoslavya da inhisar sistemini tecrübe etmiş, fakat kendisine pek pahalıya mal olduğu için bırakmaya mecbur olmuştur.

Kaçakçılık Masası

Emniyet Müdürlüğü İkinci bübesine merbut olmak üzere poliste yeni bir masa teşkil edilmiştir. Bu masa munhasıran kaçakçılık işleriyle ve kaçakçıların takibi ile meşgul olacaktır.

Hava Postası

Ankara 14 — İstanbul ile Ankara arasında Tayyare seferleri bir haftaya kadar başlayacaktır. Yolcuların 40 lira, eşyaların kilosundan 40 kuruş alınacaktır.

Son Postanın Resimli Makalesi ■ Perdeleri Kapayınız ■

1 — Kirli çamaşırlarımızı herkesin gözü önünde yıkamıyalım, derler. Bununla, ferdin ve ailenin halk nazarındaki mevkiini korumak lâzımgeldiğini anlatmak isterler.

2 — Filhakika siz faraza karınızı dövebilirsiniz. Buna kimse karışmaz. Fakat pencere ve perdeler açıksa ve bunu herkes görürse, o vakit tabii herkes sizinle alâkadar olur.

3 — Bir oyunu oynamak için o oyunun kaidelerine riayet lâzımdır. Bir cemiyet içinde yaşamak için de o cemiyetin kanunlarına uymalı, ayıp görülen şeyi meydana yapmamalıdır.

SON TELGRAF HABERLERİ

İsviçreye Nazar Değdi

Cenevre Ve Lozan Şehirlerinde Çok Garip Hâdiseler Oluyor

Cenevre, 14 (A. A.) — Lozanda yapılan bir suikast üzerine yirmiye yakın kimse muvakkat bir müddet için tevkif edilmiştir.

Bu suikast son günlerdeki vak'alar esnasında nümayişçilerin veya sıkın itfaiye efradının

barındıkları binaya karşı yapılmış gibi görünmektedir.

Cenevre, 15 (Hususi) — Son günlerde bazı kimseler tarafından çıkarılan hâdiselerin sebepleri araştırılırken haricî bir tahrikin mevcudiyetine kanaat getirilmiştir.

Müebbet Kürek Mahkûmlarının Cezası 20 Seneye İnecek

Ankara, 15 (Hususi) — Haber alındığına göre eski Ceza Kanunile müebbet kürek cezasına mahkûm olanların vaziyetleri Yeni Ceza Kanununa göre yeniden tespit edilmektedir.

Eski ceza kanununda kürek cezası, muvakkat ve müebbet olmak üzere iki kısımdı. Yeni ceza kanununun (588) inci maddesinde kürek cezalarının hapis ve kalebentlik cezasının da sür'ün cezalarına tahvil edilmesi tasrih olunmuştur.

Yeni kanunun bir maddesine nazaran bu kanunun tatbik sahasına intikalinden evvel müebbet kürek cezasına mahkûm olanların cezaları hapis

cezasına tahvil edilmek lâzımgelmektedir.

Halbuki hapis cezasının azami müddeti yirmi sene olduğu için müebbet kürek cezasının da en çok yirmi seneye tahvili icap etmektedir. İstanbul Müddeiumuniliği hapisbanedeki eski mahkûmların vaziyetlerini tetkik ederken kanunun bu noktası nazarı dikkatini celbetmiştir. Bunun üzerine Adliye Vekâletine müracaat edilmiştir.

Adliye Vekâleti ise bu hususta Temyiz Mahkemesinin muhtelif kararları arasında bir içtihat birliği husul bulmasını lüzumlu bulmuş ve bu talebi temyiz mahkemesine göndermiştir. Bu hususta son kararı Temyiz Mahkemesi verecektir.

Sulhün Temeli!

Fransız Nazırları Meclise Bir Muhtıra Hazırladı

Paris 14 (A.A.) — Nazırlar Meclisi sulhü sağlam temeller üzerine kurmağa dair bulunan ve bugüne nesredilecek olan Fransız muhtırasının metnini kat'i surette tasvip etmiştir.

Tifo Var

Sofyada 300 Kişi Tifoya Yakalandı

Sofya 14 (A.A.) — Sofyada tifo salgını, şiddetle devam ediyor. Hastahğa tutulanların adedi, 300 ü bulmuştur. Bunlardan %4 ü ölümle neticelenmektedir.

Tan Gazetesi

Ve İktisat Siyasetimiz

Pariste çıkan Tan gazetesi iktisadi vaziyetimiz hakkında bir makale neşretmiştir.

Bu makalede Türkiyenin iktisadi siyasetinde bir tahavvüle intizar edildiği kayıtlı edilmekte ve İktisat Vekili Celâl Beyin şahsiyetinden ehemmiyet ve alâka ile bahs olunmaktadır.

Yunanistanla Yeni Ticaret İtilâfı

Ankara, 10 (Hususi) — Yunanistanla takas suretileğva mübadelesi yapılmak üzere müzakerata başlanılmıştır.

Bir İstifa

Samsun Meb'usu Aziz Bey İstifa Etti

Ankara, 15 (Hususi) — Samsun meb'usu Aziz B. sıhhi vaziyeti dolayısıyla mebusluktan istifa etmiştir.

Bir Yangın

Amsterdam Limanında Bir Vapurda Yangın Çıktı

Amsterdam, 14 (A.A.) — Limanda bulunan 15,000 tonlîto hacmindeki Pieter Cunuelivzon gemisi kısa devre neticesinde çıkan bir yangında harap olmuştur. Nüfusça ziyat yoktur.

Sözün Kıyası

Yabancılarla
Maç Yapmayı
Yasak Etmeliyiz

N. S.

Fırtınalı bir havada denize düşmüş bir zavallı tahayyül ediniz. Kurtulmak gayretile ümitsiz çırpınuyor. Başını bir an için dalgaların hücumundan kurtardığı zaman sahilde kendisini seyreden halden anlamazın biri ona sesleniyor:

— Haydi, diyor, kurtuldun işte. Artık gülebilirsin. Biçarede gülmek şöyle dursun, bir kulaç daha atabilmek imkânı kalmamıştır. Ve tekrar azgın dalgaların arasına karışıp kırdırıyor.

Bizim futbolcular yenile yenile hezimet acılarına aşılandılar, artık mağlûbiyet mikrobuna karşı muafiyet kazandılar. Bu aşının kudretli tesiri seyircileri bile sardı.

Geçen gün Bulgarların Sofya muhtelitini yendik; daha doğrusu... yenebildik! Bu galibiyet, bir bir mağlûbiyet arasında ümitlere aykırı geldi. Kıyametler koptu. Tabiatımız yenilmiye okadar alışmıştı ki, bu zafer bizi, inanılmaz efsanelerin kuvvetile okşadı.

Hiç unutmam. Bu tek galibiyetin ferdasında, sporcu bir meslekdaş kalemine iştahla sarıldı ve feryadı bastırdı:

— Ey gafiller... Yenildiğimiz zamanlarda batman batman ular yazdınız Teessürlerimizin inilti leri kolaklarımızı doldurdu. Ne duruyorsunuz. İşte yendik. Sevin-senize, gülsenize, kahkaha atsanıza.....

Ne çare ki... Bu meslekdaşın çanı da hâdisatın kupkuru otlarile tikandı. Aradan geçen sayılı günlerden sonra iki kuvvetli takımımız, Leviski futbolcuları karşısında tabii akibete tekrar kavuştu.

Ben, meslektaşımın biricik galibiyet ferdasındaki patırtılı tavsiyelerile; denizde bogulan zavallıyı sahilden lâkayit seyreden adamın sözleri arasında kuvvetli bir benzeyiş buluyorum;

Sen istediğin kadar teşci et, biz de kuvvet ne gezer ki cesaret alarak bir hamle daha atalım!

Sözün kıyası: Kendi aramızda maç yapabiliriz ve kazananlara aslanlarımızı sıfatını da verebiliriz, fakat yabancılarla maç yapmaya gelince, bunu yasak etmenin zamanı gelmiş ve geçmektedir.

Zaro Ağa Sigarası

İngilterede "Zaro Ağa", isminde hususî bir sigara imal edilmiye başlanmıştır.

Bir Kadın Küpte Boğuldu

Bakırköyünde oturan Emine Hanım isminde bir kadın su alırken muvazenesini kaybederek baş aşağı küpe düşmüş çıkamıyarak havasızlıktan boğulmuştur.

Teşviki Sanayi Kanunu

Ankara, 15 (Hususi) — İktisat Vekâleti Teşviki Sanayi Kanununun tadili için yeni bir lâyiha hazırlamaktadır.

Harp Borçları

Brüksel, 14 (A. A.) — Hükümet harp borçları hakkında Vaşington kabinesi nezdinde Fransız ve İngiliz hükümetlerinin yaptıkları teşebbüse benzer bir teşebbüste bulunmaya karar vermiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Gazetelerde okuyoruz: İstanbulda 130 ilk mektep vardır. Fakat bu sene de, diğer seneler olduğu gibi müracaat edenlerin birçoğları yer bulamamışlardır. Bazı mektepler müracaatları reddetmemiş olmak için tedrisatı münavebe ile yatırıya mecbur olmuşlardır. Yani günü ikiye ayırarak bir kısım talebeye sabahleyin, bir kısım talebeye öğleden sonra ders verilmektedir.

Yine gazetelerde okuyoruz: Mekteplerde çocuklar içinde gıda almıyanlar pek çoktur. Aç ktan bayılanlar vardır. Hilâliahmer iki sene evvel 6000 çocuğa sıcak gıda veriyordu. Bu sene 2000 kişiye, o da haftada üç defa yemek verebilmektedir.

Yine gazetelerde okuyoruz: Şehir Meclisi dün İstanbulda asri bir mezarlık meselesini müzakere etmiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Memleket Manzaraları

Fenikede
Mektep
İhtiyacı

Fenike (Hususi) — Fenikenin 22 köy ve mahalleden ibaret kaza merkezinden başka 12 köylü Kumluca ve 8 köylü Kuzca nahiyeleri vardır; nüfusu 16,000 küsürdür.

Köyleri pek dağınık olan bu kazada ancak 5 ilköğretim vardır. Daha 12 köy mektebine ihtiyaç vardır.

Ötedenberi mektepsizlik yüzünden bilgisiz kalan bu köy çocukları bu halde bırakılmamalıdır.

Geniş ormanları, bol madenleri, suları ve münbit arazisi olan Fenikelilerin büyük bir darlık içinde yaşamakta olmalarının sebebi hep bilgisizliktir.

Fenikede ihtiyaca kâfi mektep açmak yaradılıştan çok zeki olan Fenikelileri hayatta muvaffakiyet yoluna katmak olacaktır.

Fenikeliler yeni Maarif Vekillerinden, değerli Valileri Zeynelabidin Beyden ve Vilâyet Maarif Müdürü Aziz Beyden Fenikenin mektep ihtiyacına karşı fazla alâka ve himmet göstermelerini diler ve bunu ümitle beklerler.

Orduda

Millet Mektepleri
Derslere Başladı

Ordu (Hususi) — Millet mektepleri faaliyete başlamıştır. Erkeklerle geceleri Gazi kütüphanesinde, Hamdullah Suphi B. mektebinde, kadınlara da gündüzleri İsmet Paşa ve Zaferi Millî mekteplerinde haftada altı saat olmak üzere ders verilmektedir. Devam eden talebe miktarı diğer senelere nisbetle çok fazladır.

Trabzonda

Fındık Fiatlerinin Yükselmesi Muhtemeldir

Trabzon, (Hususi) — son birkaç gündüldenberi 15-18 kuruş arasında tahavvül gösteren fındık fiatlarının, 20 kuruşa kadar yükselceği tahmin edilmektedir.

Ispartada

Yol İnşaatına Devam Ediliyor

Isparta, (Hususi) — Mülhakkattaki yol inşaatına hararetle devam edilmektedir. Isparta-Dinar yolu için üç silindir makinesi getirilmiştir. Eğirdir, Karaağaç yollarında da mükellefiyet amelişi çalışmaktadır.

Trabzon Muallimler Birliğinde

Trabzon, (Hususi) — Evvelki gün yapılan intihapta Muhalimler birliği idare heyetine şu zevat seçilmiştir:

Reis Halit Kâmi, katip Şehap, veznedar Hakkı Fahri, idare memuru Emin, aza Mümtaz, Bedri, Fahri Beylerdir.

MEMLEKET HABERLERİ

İzmitte Maarif Hayatı
Yeni Açılan Ortamektep Bütün
Asrî Vesaiti Haizdir

İzmit, (Hususi) — Bu sene İzmit irfan âlemine yeni ve feyizli bir müessesese daha iltihak etti. Bu müessesese (Ulugazi Ortamektebi) dir.

Mektep şehrin en güzel yerinde üç kat üzerine on dershaneli olarak inşa edilmiştir. Müharrir si-nema, konser, müsamereler ihtiva eden bu mektep İzmitin on güzel ve en büyük binalarından birisidir.

Ulugazi mektebinde kışlat resmi yapılırken

Mektebin inşasında Vali Eşref Beyin büyük himmeti görülmüştür. Vali mektebin inşası müd-

zarfında kar, kış, yağmur, çamur dememiş, hergün gidip inşaatı teftiş etmiş, bir mimar gibi en ince teferrüata kadar meşgul olarak bu muazzam eserin bir an evvel ikmaline çalışmıştır.

Mektebin kışlat resmi parlak merasimle yapılmıştır. Kadın, erkek binlerce halk mektebi gezmiştir. İzmitin maarif âlemi bu yeni irfan müessesesile sonsuz bir sevinç duymuştur.

Nazillide
Asrî Binalar
Yapılıyor

Nazillinin yeni binalarından Dr. Cemal Beyin evi

Nazilli (Hususi) — İstirdadı müteakip yeniden inşasına zaruret hasıl olan kasabamızda bugünkü buhran vaziyetine rağmen gayet güzel binalar yapılmaktadır. Nazilli modern bir kasaba haline gelmiştir. İnşaat Belediyenin plânına göre yapılmakta ve her ay yeni bir binanın temeli atılmaktadır. Nazilli istikbalin en mamur, en müreffeh ve en büyük bir sanayi şehri olacaktır.

Birkaç gündüldenberi devam eden yağmurlar da çiftçiyi çok sevindirmiştir. Yağmurdan zeytin mehsulü de istifade etmektedir. Şimdi bütün çiftçiler neşeyle ve ümitle tarlalarında çalışmaktadırlar.

İzmir İskân Dairesinde

İzmir, (Hususi) — İskân dairesinde bir adet tahsis karar defterinin kaybolduğunu evvelce bildirmiştim. İskân Müdürü Talât B. tarafından yapılan tahkikat neticesinde kaybolan defter adedinin bir değil, iki olduğu meydana çıkmıştır.

Defterlerin ihmal yüzünden mi kaybolduğu, yoksa kasten sırkat mı edildiği henüz anlaşılmamıştır.

Ordunun Çok Canlı İki Spor Klübü
Her Hafta Maçlar Yapıyorlar

Ordu (Hususi) — Burada çok canlı ve hareketli iki spor teşekkülü vardır: Gençler Yurdu ve Spor Yıldızı klübü.

Bu iki teşekkül her hafta muntazaman birbirleriyle maçlar yapmakta ve halkın spor ihtiyacını, spor

heyecanını tatmin etmektedir. Hususi Muhasebe İdaresi de klüpleri himaye etmekte ve büt-

Gençler Yurdu birinci takımı

çesinde bu iki klüp için muayyen bir tahsisat ayrılmaktadır. Resmimizden Gençler Yurdu'nun birinci takımı görülmektedir.

Gönende

Tüylar Örpertici Bir
Cinayet Yapıldı

Gönen, (Hususi) — Burada bir cinayet olmuş. Kurudeğirmen köyünden Kara Alinin cesedi başından balta ile yaralanmış olduğu halde dere içinde bulunmuştur. Cinayetin Kara Ali pazara gelirken yapıldığı tahmin edilmektedir. Zabıta tahkikat yapmaktadır.

Salihlide

Gürbüzler Yurdu
Galip Geldi

Salihli (Hususi) — Kazamiz Gürbüzler Yurdu ile Kasaba gençleri arasında bir maç yapılmış, Gürbüzler Yurdu 1-0 galip gelmiştir.

Düzcede Kaçırılan Artist

Düzce (Hususi) — Halil İbrahim B. tiyatrosu artistlerinden iken (550) lira alıp sevdiği şoför İsmaille kaçan ve bilâhare yakalanan artist Samiye H. vilâyet hudutları haricine çıkarılmıştır.

(Son Posta: Evvelce verdiğimiz bu haberde yanlışlıkla Düzce ismi yerine Nazilli ismi kullanılmıştır. Tashih ederiz.)

Gaziantep'te

Millet Mekteplerine
Rağbet Fazladır

Gaziantep, (Hususi) — Millet mektepleri faaliyete başlamıştır. Bu sene devam eden talebe miktarı her senekinden çok fazladır. Maarif müdürlüğü Millet mektepleri tedrisatına fevkalâde ehemmiyet vermektedir.

Niksarda

21 Hayvan Hırsızları
Sürgün Edilecek

Niksar, (Hususi) — Niksarın Çamiçi nahiyesinin Bozcaarmut, Elmüdü, Eynegazi, Alan, Olukalan köyleri ahalisinden olup hayvan hırsızlığını itiyat eina 21 hayvan hırsızları mahkeme tarafından muhtelif vilâyetlere sürgün edilmiş mahkûm edilmişlerdir.

Salihlide Kaçakçı Bir Karı Koca

Salihli (Hususi) — Hasalan köyünde kaçak rakı imal eden Mustafa ile karısı Fatma, rakı kaynatırlarken cürmümeşhut hâlinde yakalanmışlardır.

Yeni Eserler

İzmir
Hakkında
Tetkikat

Eski medeniyetlerin en coşkun kaynağı üzerinde kurulmuş olan İzmir ve havalisi Asariyatika muhipler cemiyeti geçen sene bastıracağı Bergama ve Küçük Asyada ölmüş şehirler eserlerinden sonra bu sene dahi neşriyat silsilesine (İzmir hakkında tetkikat) ve gittikçe zenginleşen İzmir müzesinin rehberi, Sart ve Halikarnas (Bodrum) eserlerini telif ve terceme suretiyle ilim ve maarife hizmet eylemiştir. İzmir hakkında tetkikat isimli eser İzmirin 250 sene evvelki bir resminin litografla basılmış nefis bir nüshası ilâve olunduğu gibi (İzmirde Roma Tiyatrosu) atlı mühim bir tetkik te kitabın sonuna konulmuştur. Her ne kadar İzmir müzesinin 927 senesinde basılmış bir rehberi varsa da o tarihtenberi müze mütemadiyen gelen asar ile zenginleşmiş ve yeniden tasnif ve tertip edilmiş olduğundan yeni bir rebere ihtiyaç hasıl olmuştur. Büyük bir üzenme ve ihtimam ile hazırlanmış olan yeni rehber ait fotoğrafların çünko klişelerinden 28 i Berlinde Alman Enstitüsünde, 16 adedi Viyana Enstitüsünde, üst tarafı İstanbulda yapılmıştır. Türkçe nüshalarının bastırılması bitmiş olan rehberin Fransızca nüshaları da tab'ettirilmektedir.

Bu rehber şimdiye kadar hiçbir müzenin yapamadığı bir olgunluktur. Bu kitaplardan İzmir hakkında tetkikat atlı esere 125, Sart ve Bodrum kitabına 25 ve Müze rehberine de 75 kuruş fiyat konulmuştur.

Adanada

Et Kaçakçıları Takip
Ediliyor

Adana (Hususi) — Belediye Mezbaha harici hayvan kesen et kaçakçıları ile ehemmiyetli bir surette mücadele etmektedir. Dün yine birçok et kaçakçıları yakalanmış ve haklarında zabıt tutulmuştur. Kaçakçılardan ehemmiyetli bir ceza alınmakla beraber mükerrenen yakalananlar haklarında da mahkemenin hapis kararları alınmaktadır.

Zincire Vurdular

Adana Hapishanesindeki
Mahkûmlar

Adana, (Hususi) — Hapishanenin inzibatını ihlâl eden Mahmure, Sabriye isimli iki kadını Ali çavuşun muhakeme kararına beş gün zincire vurulmalarına karar verilmiştir.

Adanada Menejit

Adana, (Hususi) — Son birkaç haftadanberi şehrin muhtelif yerlerinde Menejit ve Difteri hastalıklarına tesadüf edilmektedir. Dün burada iki Menejit mesabii bulunmuştur.

Siyaset Âlemi

HARİCİ TELGRAFLAR

Gönül İşleri

Almanya Ne Yapacağını Pek Bilmiyor Gibi...

Alman intihabı bittikten sonra da Almanyanın dahill vaziyeti karışıklığını muhafaza etmekte devam ediyor. Hoş, mevcut fırkalardan herhangi biri ekseriyet kazanamadığı takdirde bunun böyle olacağı evvelden tahmin edilmiş bir netice idi. Şu hale göre eski vaziyet devam ediyor demek, en doğru bir tavsif olur.

Bununla beraber bu karışıklık arasında ve birbirini tutmayan rivayetlere rağmen göze görünen hakikat şudur ki komünistlerin, Hitlerin ve merkez fırkasının şiddetli muhalefetine rağmen Fon Papen hükümeti iktidar mevklini elden bırakmak istemiyor. Bununla kalsa iyi. Yeni Mecliste ekalliyette kalmasına rağmen intihab kanununda tadilat yapmak istiyor.

Bu maksatla Alman Cumhuriyetini teşkil eden muhtelif hükümetlerin mümessillerini görüşmeye davet etmiştir. Hükümetin yapmak istediği tadil, bir nevi kanunu esaslı değişikliği olacağı için, Millet Meclisinin üçte iki reyile yapılmak bir zaruret. Fakat böyle bir ekseriyet temin etmek mümkün olmadığına göre, tadilatın nasıl tahakkuk ettirileceği cidden merak uyandıran bir hâdisedir. Yapılacak değişikliğin esasları şunlardır:

1 — Rey verme yaşını (20) den (25) e çıkarmak.

2 — Aile babalarına, evlât nisbetine göre fazla rey hakkı vermek.

3 — İntihabatta, eski muhâriplere bir himaye temin etmek.

Bu son iki maddeden çıkan mana odur ki, Almanya, şimdiye kadar tatbik edegeldiği "umumi âra," usulünden vazgeçecektir.

Bunun sebebi ise, memleketin muhafazakar unsurlarını intihabatta müessir kılarak muvazenesizlik husule getiren unsurları rey sandıkları başından mümkün olduğu kadar uzaklaştırmak.

Fakat yukarıda da kaydettiğimiz gibi bunun için meclis ekseriyetinin üçte ikisi lâzımdır. Halbuki Hitler-eller, merkez fırkası komünistler-ki meclisin en kuvvetli unsurlarıdır. Bugünkü hükümeti her ne pahasına olursa olsun devirmek azminde bulduklarına göre bu teşebbüsün muvaffak olması şüphelidir. Taki, bir müddettenberi Reiscümhur Marşal Hindenburgun kafasında yer eden bir temerküz kabinesi teşkiline imkân hâsıl olsun, bu takdirde, bugün, herbiri kendi fikrini terveh ettirmek için uğraşan ve mevcut anarşiyel husule getiren fırkalar, bu fikre yanaşsınlar, umumi bir memleket menfaati formülü bulunsun ve işler yoluna girsin. Yoksa, bu halile Almanyanın vaziyetine endişeli gözle bakmamak mümkün değildir.

Süreyya

Fransız Plânı

İtalya, Plânı Nasıl Karşılıyor Ve Silâhların Tahdidinde Ne Düşünüyor?

Roma 14 — Fransanın Tahdidi Teslihat hakkındaki plânı Tahdidi Teslihat Konferansına bugünlerde verilecektir. Siyaset sahasında müspet işler yapmak isteyen İtalya, Fransız plânını bir sistem dahilinde tenkit etmektedir.

İtalya, bu plânı bir kül halinde ne kabul ne reddetmektedir. İtalya bu plânın bazı kısımlarının İtalyan noktai nazarına uygun olduğu mütaleasındadır. Piânda, mütecavizin hangi taraf olduğunun tefriki için hukukî bir vaziyet vücade getirilmesi ve Milletler Cemiyetinin, devletler üstünde bir devlet şeklinde telâkki edilmesi tenkit edilmektedir.

İtalyan efkârı umumiyesi, deniz silâhlarının tahdidi meselesinde, mesele halledildiği takdirde bazı fedakârlıklar yapmaya mütemayyidi. Efkarı umumiye, borçlar meselesinde, M. Musolinin Torino'da Amerikaya hitaben söylediği sözleri kendisine düstur yapmıştır. Resto del Karline gazetesi, Musolinin "Stinger çekmek," fikrine ehemmiyet vermektedir.

Fransız Plânı Ve Gazeteler Paris, 14 — Fransız Harbiye Nazırı M. Pol Bonkur, söylediği bir nutukta, Fransız plânının sulhü tesis edeceğini, akamete yüz tutan konfransın faaliyetini canlandıracağını, silâhlanma yarışına mâni olacağını söylemiştir.

Gazeteler, İngiliz ve Fransız notalarının metnini neşretmekte ve iki metin arasında mukayeseler yapmaktadırlar.

Pöti Parizyen gazetesi, Fransız teklifini Amerika Reiscümhuru M. Ruzveltin reddedemiyeceğini, böyle bir reddin Lozan itilâfını hiçe saymak, cihanı tekrar malt, iktisadî ve siyasi hercümerç içine atmak demek olduğunu yazmaktadır.

Ruzveltin Reiscümhur Olmasının Sebebi Nedir?

Paris 14 — Amerikadan dönen sabık Fransız Başvekil muavinini M. Pol Rayno, M. Ruzveltin Amerika Reiscümhuru intihabı hakkında demiştir ki: Bu intihap şimdi Amerikada tatbik edilmekte olan memnuiyet tarifelerine karşı uyanan nefretin bir ifadesidir. Yakında içkilerde küll derecesi artacaktır. Fakat memnuiyetin tamamen ortadan kalkacağını ümit etmiyorum.

Amerikada Mister

Franklen D. Ruzvelt kabir bir ekseriyetle Reiscümhur intihap edildi. Bu muvaffakiyetin sebeplerini, evvelâ M. Ruzveltin halk tarafından sevilmesinde, sonra 1919 senesinden beri hüküm süren buhrana sabık Reiscümhur Huverin idaresinin hiçbir çare bulamamasında aramak lâzım gelir. M. Ruzveltin intihabı Avrupa devletlerinin hepsini son derecede alâkadar etmektedir. Her devlet 4 mart 1933 te teşekkül edecek yeni Demokrat idaresini siyaseti hakkında tahminlerde bulunmaktadırlar. Avrupayı en fazla alâkadar eden dört mesele mevcuttur; borçlar, tahdidi teslihat, gömrük tarifeleri ve içki ihracatı. Borçlar ve tahdidi teslihat meselesinde M. Ruzveltin selefinin siyasetinden ayrılmıyacağı anlaşılıyor. Gömrük tarifelerine gelince, demokrat fırkası bunların indirilmesine taraftardır. İçki memnuiyetinde de, şarap ihraç eden memleketler Amerikada birer mahreç bulabileceklerdir. Resmimiz yeni Amerika Reiscümhuru M. Ruzvelt gösteriyor.

Fransız Memurları

Bütçe Muvazenesi İçin Maaşların Kesilmesine İtiraz Ediyorlar

Paris 14 — Memurlar Cemiyeti bir kongre aktederek, bütçe muvazenesini temin için memur maaşlarında tenvilât yapılması etrafındaki tasavvura karşı şiddetli bir mücadele açmaya karar vermiştir. Başvekil M. Heriyo bu

hususla demiştir ki:

— Önüme çıkan birçok müsküller arasında bir hükümet reisli sıfatıyla kendime düşen vazifeyi yapıyorum. Vazifemin devleti müdafaa etmek olduğunu herkes bilir. Onu müdafaa ettim ve edeceğim.

Japon Ve Çin Eshamı

Londra 14 — Japon bütçesinde mühim bir açık olduğuna dair çıkan haberler üzerine Japon eshamı düşmüştür. Çin eshamı memlekette büyük bir salâh olduğunu göstermekte ve yükselmektedir.

Bir Kadın Ressam Uzak Şark Seyahatinden Döndü

Paris 14 — Meşhur ressamlardan Matmazel Lafüji, Tibet çölllerinde Seylan, Hindistan ve Hindicinde beş sene devam eden seyahatinden dönmüştür.

Ağız Kokusu

Ayrılmıya Sebep Olur Mu?

"Yeni nişanlıyım. Fakat nişanlımın ağız kokuyor. Bunu kendisine hissettirmek istiyorum. Fakat mukavemet te edemiyorum. Ağız kokusunu tedavi ile gidermek mümkün müdür? Değilse ayrılmak için ne yapayım?" S. S. Şakir

Evvelce, ağız kokusu talâk için kâfi bir sebep addedilirdi. Çünkü bu kokuyu gidermek mümkün olmadığı kanaati vardı. Bugün ağız kokusunun üç sebebi olduğu anlaşılmıştır. Biri diş ve diş etlerindeki bozukluk, ilincisi mide bozukluğu, üçüncüsü burun. Bu üç sebebin de bugün izalesi ve kokunun giderilmesi mümkündür. Doktora müracaat edip sebebi buldurunuz. İyi bir tedavi hem kız bütük bir kusurdan hem de sizi bir dertten kurtarır olur.

★

Muhterem efendim:

"Ben sigara içmem, bilmimum işret âlemlerile ve içki ile hiç alâkam yoktur. Kahveye pek ender giderim. İktisada fevkalâde riayet ederim. Sefahetten pek fazla çekinirim. Böylelikle hayata nasıl atılıp, insanlara nasıl karşılaşacağım?"

Diyarbakır, Çekirge

Hayata atılmak, işret ve sefahet âlemine girmek mi demektir? Bilâkis hayatta muvaffak olmak için bu fenalıklardan uzak bulunmak lâzım. Daha gençsiniz. Ahlakınızı bozabilecek muhitlerden uzak yaşamak bilâkis lâzım ve şayanı tavsiyedir. Kendinizi neden kusurlu buluyorsunuz.

HANIMTEYZE

TAKVİM

SALI

30 Ocak 15-2ci TEŞRİN 933 Kasım 9

Arabi		Rumi	
15 - Recep	1351	2 - 2ci Teşrin	1311
Vakt	Esval	Vakt	Esval
Ünüs	1 55 3 47	Açşam	12 -- 6 52
Öğle	7 06 1 59	Yata:	1 35 13 24
İkmal	9 44 4 36	İmsak:	12 10 5 04

Matmazel buralarda yaya ve at üstünde seyahat etmiş ve yaptığı resimleri satarak hayatını kazanmıştır.

TEFRİKA NUMARASI 128:

ÇOCUKLUĞUM

Meşhur Rus Edibi Maksim Gorkinin hayal romanı

Türkçeye Çeviren: Muvaffak

Ninem çay filcanından bir yudum şarap aldı ve bir tutam onfiye çekti. Düşünceli bir çehre ile pencereden kurşuni göğe bakıyordu:

— Yaaa!.. Biz babanla çok iyi geçirdik. Kanlarımız aynı kandan olmasa da ruhtarımız yakındı!

O anlatırken büyük babam birkaç defa içeri girmişti. Sansar suratını ileri uzatarak burnundan nefes alıyor ve nineme şüphe ile bakıyordu. Ninemin hikâyesini bir müddet dinledi ve kendi kendine yavaşça mırıldandı:

— Uydur, uydur.. Daima uydur!

Sonra birdenbire bana sordu:

— Ninen burada şarap içti mi Aleksis?

— Hayır!

Diye cevap verdim.

— Yalan söylüyorsun.. bunu gözlerinden okuyorum!

Bir şeye karar veremiyerek kapıdan çıkıp gitti, ninem onun arkasından gözlerini kırıştırdı. Gülmüsiyerek dedi ki:

— Haydi, git git.. Bizi ürkütme!..

Büyük babam bir defasında odanın ortasında durdu, tavana bakarak yavaşça sordu:

— Hey, valde!

— Ne var?

— Ne olduğunu fark ediyormusun?

— Tabii fark ediyorum!

— Bunun hakkında ne düşünüyorsun?

— Talih, efendil. Sen zaten bir asil kimseyi damat olarak istemiyormu idin?

— Evet, öyle.

— E.. O halde işte..

— Züğüdün biril

— Bu ona ait bir şey.

Büyük babam dışarı çıktı.

Havada bir fenalık hissediyordum. Nineme sordum:

— Ne üzerine konuşuyordunuz?

Ayaklarımı elile uğarak ısırtıken sertce cevap verdi:

— Her şeyi de öğrenmek istersin! Eger hepsini şimdi öğrenirsen, büyüdüğün zaman bir şey kalmaz!

Güldü, bir müddet sonra başını sallayarak dedi ki:

— Ah büyük babacık, bü-

yük babacık. Sen Allahın yanında bir toz tanesisin! Sana birşey anlatacağım. Fakat, ağzını sıkı tutacaksın. Büyük baban tamamilen mahvoldu. O asil bir efendiye binlerce liralık borç vermişti. Bu efendi iflâs ettil.

Uzun müddet susarak oturdu. Kocaman yüzü buruşukluklarla kaplı idi, derili bir ifade vardı. Ona: "Ne düşünüyorsun?" diye sordum.

— Sana anlatacağım hikâyeyi! Dedi.

— Akıllı Yevstignejin hikâyesini alalım.. Nasıl olmaz mı?

Pek alâ öyle ise dinle:

Evvel zamanda Yevstignej isminde bir kilise hademesi vardı. Kendini oranın en akıllı adamı sanırdı.

Nekadar yaşlı olsa, nekadar alim olsa da, hiçbir papaz, hiçbir Boyar ondan üstün değildi. Tavus kuşu gibi kurumlu dolayır,

rastladığı herşeyin kusurunu bulurdu. Kilise kâfi derecede yüksek değildi. Sokak çok dardı. Bu onu kızdırdı. Güneş çok aydınlıktı. Elma kırmızı idi de, neden mavi değildi? Ne görse bu akıllı adam....

Hikâyenin burasında ninem avurtlarını şişiriyor, gözlerini açıyor, yüzüne gülünç, budala bir şekil veriyor ve nezeleli bir sesle taklit ediyordu:

— Pahl... Bahse mi girişmek?

Bunu daha iyi yapabilir miyim? Ne çare ki bugün vaktim yok. Yoksa buna memnuiyetle hazırım. Diyordu.

Bir gece yarısı şeytanlar Yevstigneje yavaşça yaklaştılar.

Ve dediler ki:

— Burası senin hoşuna gitmiyor değil mi?..

Şu halde bizim cehennemde teşrif et!

(Arkası var)

Sıhhat Ve Seyahat

İtalyada
Asrî Köyler
Ve Kaplıcalar

İtalyan millî turizm müessesesi olan (Enit) teşkilâtı tarafından her sene eylül sonlarına doğru İtalyada bir hıfzıssıha kongresi tertip edilmektedir. Bu kongreye diğer memleketlerin doktorları da iştirak edip İtalyanın başlıca tedavi ve sayfiye yerleri, bilhassa su şehirleri ziyaret edilir. (Şimal-Cenup) seyahati namı verilen bu tetkik seyahatine bu sene muhtelif memleketlerden 65 doktor iştirak etmiştir. Memleketimizden de Doktor Haydar İbrahim Bey bu utetik seyahatine ve kongreye iştirak etmiştir. Geçenlerde İtalyadan avdet eden Doktor Haydar İbrahim Bey kongrenin mesaisi ve seyahat intibaları hakkında şehrimizde çıkan Messaggero gazetesine şunları anlatmıştır:

"— Avrupanın her tarafından gelen 65 doktor bu sene Torino'da toplandıklarından, ben de Napoli ve Roma tarikiile doğruca oraya gittim. Kongre mesaisine İtalyanın büyük doktorlarından Profesör Ruata riyaset etmiştir. Kongre azaları Torino'dan hareketle Alp dağları üzerindeki muhtelif tedavi ve sayfiye yerlerini, sanatoryoları ve eczümle İtalya, Fransa ve İsviçre hudutlarının birleştiği noktada, Monbilân dağı eteklerinde Coemayeur köyünü, S. Bernardo dağlarını, Hosta, Streza Barena köylerini ziyaretle Ceneveye geldiler. Burada bir müddet kaldıktan sonra Akdenizin en büyük ve mükemmel plajlarından biri olan Viareggio plajlarına gittik.

İtalyada fevkalâde asrî tesisi muhtevî birçok su şehirleri ve kaplıcaları da ziyaret ettik. Bu içmeler ve kaplıcalar gerek mükemmeliyet ve gerek fiat itibarıyla diğer memleketlerin bu gibi müesseselerine faikdir.

Ceneve şehrinin civarında bulunan ve İtalyan Rivierası tesmi edilen muntakadaki Rapallo, Partificio, San Remo S. Margherita köyleri hiç şüphesiz Akdenizin incileridir.

Gerek buraları ve gerekse dönerken gördüğüm Sicilya adasının sayfiye yerleri hiç şüphesiz Avrupanın en mükemmel, en güzel istirahat ve tedavi yerleridir.

Tüfeği Yapan Adam

Cenevre — Av tüfeğinin ilk yapıldığı ve kullanılmaya başlandığı günden bugüne kadar tam 100 sene geçmiştir. Av tüfeğini Fransuva Kazimper isminde bir silâhçı yapmıştır. Ondan sonradır ki igneli harp tüfeği ve bu tüfeğe mahsus olan madeni kurşunlar yapılmıştır. Bu münasebetle muhtelif yerlerde tezahürat yapılmıştır.

TARİHİ MUSAHABE

Kırpık Cüce, Valde Sultan İçin
Sağlam Bir Köstek Hazırlamıştı

Fakat Zavallıya Medet Vermediler,

Meçhul Eller Onun Da Boynuna

Ecel Kemendini

Geçirdiler

Kırpık cüce tamam üç karış ve üç parmak boyu ile padişah sarayının daima gülen ve herkesi güldüren canlı kuklası idi. Otuz yaşını aşmış olmasına rağmen buruşuk yüzünde sakal ve bıyıkta eser yoktu. Patlak gözleri ve arkasında bir felâket işareti gibi taşıdığı keskin kamburu, Kırpık cüceyi öteki benzerlerinden ayırt ettiren iki bariz hususiyetti. Boyu ve bosu tabiat makasile kırılan bu küçük mahlûk, saray sakinlerinin neşelerine cinaslı sözlerle can katıyor, sarayın loş ve donuk havasını zevklendiriyordu.

Kırpık cüceyi koca sarayda sevmiyen, onun kamburunu okşayan yoktu. Hünkârın ayakları altında cilveleşen, Darüssaade ağasının koca kürkü içinde ömür süren bu saray sevgilisi, günlerinin bir çok saatlerini de güzel sultanların ve dilber cariyelerin kucaklarında geçirir, onları katilte katilte güldürürdü.

Kırpık oğlan, Padişah köleleri arasına, saray entrikalarının kuyulaştığı, her dedikodunun kanlı bir cinayete tamamlanmış bir devirde katılmış, zekâna feraset kemendi vuramadığı için bu cinayetli dedikodulara kendisi de katılmıştı.

Zamane padişahı azgın ve hudutsuz ihtirasını söndürmek için kinayeli bir tebessüm bahanesiyle sarayın en dilber cariyesini boğdurmaktan çekinmezken Valde sultan da, bir tutam amber uğruna emektar bir haremağasının derisini yüzdürmekten zevk alıyordu. Bu korkunç devirde Kırpık cüce gibi bir zekâ yumurcağın saray iblisleri arasında rahatça barınması kolay işlerden değildi.

Padişahın hiddeti yine tepesinden coşuyor, şarap köpükleriyle salyalanan ağzından felâket fermanları fırlatıyordu. O gece sabaha kadar uykusuz kalan hünkâr, şafak sökünce ilk irdadesini savurdu:

— Sürün facireyil!

Yüklelerinden kendin alıkt!

olmayan haremağaları bu emri duyunca hep birden yere vardılar, etek ve ayak öpüşmelerinden sonra sarayın karanlık dehlizlerinde şeytan gölgeleri gibi vızıldadılar.

Zavallı Ruheda.. Hafif bir boşboğazlığı, dönüp dolaşıp yine kendi kafasına ağır bir tokmak gibi inmişti. Sarayın bu en genç ve en güzel kadını tekrar esir pazarına gönderiliyordu.

Fakat Ruheda kovulma fermanını sükûnetle dinledi, bohçasını kolunun altına yerleştirip saraydan ebediyen uzaklaştı. Hasekilerin en dilberi olan bu şirin kadının biricik kusuru, Valde Sultana karşıkoyması idi. Ruheda, rakibelik hissine bir an için zebun olmuş, Valde Sultana hürmette kusur göstermişti. Valde Sultan, Nemruda bile fırsat kaptırmıyan, her lakırdının altında kendi hesabına fitne sezen bir kadındı. Ruhedanın bu kusuru onun beynini karıştırmış ve keskin nüfuzunu kullanarak rakibesine koca sarayı dar getirmişti.

Sultanlar, cariyeler, siyah ve ak ağalar, bostancılar ve dişili, erkekli bütün saray bendeleri o gün ilk defa olarak kırpık yumurcağın ağladığını görüyorlar ve bu işe buram buram hayret ediyorlardı. Çünkü onlar, kırpık yumurcağın güzel Ruheda Hasekiye coşkun bir sevgi ile bağlandığını farkında değillerdi. Ölüm ve sürgün gibi felâketlere çoktan kanıksamış olan bütün saray halkı bu son hâdiseyi de hafif bir dudak bükümüyle karşıladı. Fakat siz maslahatın dertli tarafını bir de kırpık cüceden sormalısınız. Yüreği boyundan çok büyük olan bu ufak mahlûk, sevgili Ruhedasının sürülmesine tahammül edemiyor, ağlıyor, inliyor ve gizli köşelerde elemle haykırıyordu. Kırpık oğlan bu işin içinde Valde Sultanın parmağı olduğunu çok sezmiş, anlamıştı. Ona, gücüne ve cürmüne uygun bir oyun etmek için her felâketi göze almıştı.

O güne kadar sakır sakır

gülen ve herkesi gülmekten bayılan cüce oğlan arık plân kurmaya, Valde sultanın ayaklarına köstekler dolamaya hazırlanıyordu. Yapılacak iş çok kolaydı: İkinci hasekiyi padişaha yarandırmak ve Valde sultanın pabuçlarını damalara attırmaktı.

Kırpık cücenin darüssaade ağası ile arası pek coşkunlaşmış, koca siyah ile küçük oğlan birbirlerine sapaşğlam kementlenmişlerdi. Birinin bir dediğine öteki bin Eyvallah savuruyor, berikinin bir tebessümü ötekinin avurtlarında kahkahalar canlandırdıyordu. Gündüzleri padişahın geniş ceplerinde yangelen kırpık cüce, gece olunca darüssaade ağasının koynunda fısıltılı vakitler geçiriyordu.

Bu derin ahbaplık kırpığın gizli maksadına hayli uygun düşmüştü. Artık işler kıvamına gelmiş, ikinci Hasekinin itibarı Hünkârın gözlerinde büyüyen olgunlaşmıştı. Kırpık oğlan, pilânının zaferini şimdiden alkışlıyor ve saat başında Darüssaade Ağasına müjdelere uçuruyordu:

— Kayrı maslahat kıvamına büründü. Valdeye sağlamca bir kement hazırlıyasın. Fahişenin eceli burnunun dibinde tepreşiyor.

Valde Sultanın ölümü için her saat gök yüzüne avuç açan koca siyah, bu müjdeleri işitince sevinç hamlesile haykırıyordu:

— Bire Kırpık.. Sen bu işi uygun düşürürsen Haseki Sultan sana Kıbrısta vilâyet verir.

Başına fitneden kâküller ören Valde Sultan, şimdi yeni bir fesat fırtınası hazırlıyordu. Ayağına dolanmak isteyen yılanın zehrini, düşmanın gırtlığına katre katre akıtacaktı. Valde Sultan perde gerisinde neler oynadığını tam vaktinde sezilemiş, hünkâr ile kendi arasına sokulmak için çırpınan gölgenin önünde geniş göğsünü hemen de siper etmişti. Darüssaade ağası olmak için günlerdenberi can atıp kan kusan Şebistan Ağası bütün olan biteni Valde Sultana

Kari Mektupları

Karilerin
Suallerine
Cevaplarımız

İcadiyede Ş. Turgut Beye:

— Mektubunuz doğrudur. Reçetenizi burada muhtelif eczanelere gösterdik 100 ve 120 kuruş istediler. İcap eden makamlar nezdinde teşebbüste bulunduk.

Urfada Bedri Beye:

— Yazdığımız haber mevsum ve doğrudur, ismi geçen tüccar da Urfalı Musevi bir vatandaş ve orda şöhret sahibidir.

Galata Rüşumat İdaresinden kadro harici kalan bir memur imzasılı mektup yazan zata:

— Merkez Bankası İstanbul'daki memurların da hisse senetlerini satın alacaktır. Fakat henüz satın almaya başlamamıştır. Bu bir gün meselesidir.

Ankaradan F. Ş. imzasılı mektup yazan zata:

— Türk vatandaşlığına kabul edilip edilmemeği vatandaşlık kanunu tayin eder. Kanunda münderic muayyen müddet ikamet şartı ikmal edildikten sonra bu hususta nihai kararı heyeti vekile verir. Heyeti vekile kararla ikamet müddeti kaydı kısıltılabilir.

İstanbul erkek lisesi berberi Nuri Beye:

— Cemil Beyin, Mengen nahiyesindeki pazarın Beşler köyüne nakli hakkındaki yazısı bir temenni mahiyetindedir. Bu arzu tahakkuk etmiş değildir. Pazarların faydası inkâr edilemez. Siz de pazarın Mengen'de kalmasını isteyebilirsiniz. O zaman belki Beşler köyünde başka bir pazar tesis edilir.

Karilerimizden Fazıl Beye:

— Ödendiğine dair makbuz gösterdiğiniz takdirde sizden bekaye vergisi tahsil edilemez. Buna rağmen vergi tahsil ediliyorsa Maliye Müfettişliğine istida ile müracaat ediniz. Fazla vergi verdinizse fazlasını size iade ederler.

hızır gibi erişirmiş, onu gafletten fırlatıp uyandırmıştı. Valde kadın hiddetinden zangır zangır titreyen göğsünü bir hızlı nefesle şişerek, karşısında elpençe duran Şebistan Ağaya haykırdı:

— Bu namertlere bir oyun edeyim de dostların, düşmanların parmakları ağızlarına varsın!

Tam bir hafta sonra... Padişahın av eğlenceleri için Edirneye gittiği günün ferdasında sarayda korku bir komedyanın kanlı manzarası titreyordu. O akşam gerek kahkahalar arasında tatlı uykusuna dalan kırpık cüce, gece yarısı görünmez ellerin savletine uğramış, gık demeye vakit bulamadan kahredilmişti. Zavallının gırtlığına dolanan yağlı kemendin bir ucu sarayın bin bir penceresinin birine iliştilmişti. Küçük oğlanın çelimsiz cesedi duvar boyunca sürünerek sallanıyordu. Darüssaade ağasının ölümü daha feci olmuştu. İri boylu zenci hancı üşürülerek sekiz bölüm edilmiş, her bir parçası birer kara damga gibi saray bahçesine serpiştirilmişti. — N. F.

SON POSTANIN

İLÂN FIATLARI

- 1—İlanın tek sütun 1 satırı gazetenin metin yazısına vasatı 4 kelimedir.
- 2—Aynı yazının 2 satırı 1 santimdir.
- 3—Daha Kahn ve daha ince yazılar santim ile hesap edilir.
- 4—Sayfasına göre ilânlar aşağıdaki fiatlarla tabiidir:

Sayfa	Santimi	Kr.
1 inci	400	
2 "	250	
3 "	200	
4-5 "	100	
Diğer sayfalarda		50
Son sayfada		25

PAZAR OLA HASAN BEY

Spor Modası

Senin sporla ne alâkan var, diyeceksiniz.. Haşa; ben de böyle bir şey iddia etmiyorum. Koca kafamla, adaleli bacağı; sıksa vücudümle kuvvetli kolun için; karışacak değilim.. Benim sporla ne kadar alâkam yoksa demektir istediğim şeyin de sporla okadar alâkası yoktur.. Onun içindir ki kendimde istediğim gibi yazıp çizmek cesaretini buldum.

Bir nevi spor modası var ki bu modanın ne Taksim stadyo-mundaki futbol maçları ile, ne de bin dokuz yüz bilmem kaç olimpiyadile münasebeti var. Ne leblebi Mehmetle tanışmış, ne de demir Hayrinin yumruğunu yemiş. Bu büsbütün başka bir iş.. Daha ziyade spor kelimesi değil de moda kelimesi esas olmuş. Spor kelimesi bu modayı ne münasebetle ise tavsif için yanına getirilmiş.

Bir gömleğe gidiyorum. Kendime bir gömlek alacağım.

— Spor gömlek verelim mi?

Diye soruyorlar.. Özgür diliyorum, sporcu olmadığım için spor gömlek giyemeyeceğimden dem vuruyorum.

— Bir defa görün!

Diye, benim bildiğim, herkesin de giydiği gibi basbayağı bir gömlek çıkarıyorlar. Beni de be-yenip alıyorlar.. Gömleği rahatça giyiyorum. Fakat ara sıra aklıma geldikçe ismi beni rahatsız ediyor. Sporcu olmadığım halde spor gömleği giymekle kendimi bahri-yeli elbisesi giyen küçük çocuk-lara benzetiyorum..

Spor kostüm, spor yaka, spor pantolon, spor boyunbağı, spor çorap velhasıl spor spor spor spor..

Geçen akşam eve döndüğüm zaman karım sevinçle karşıladı.

— Gör, dedi, bugün ne güzel şeyler aldım.. Hele bir spor eldiven var, bayılacaksn..

Görmüye lüzum yoktu. Ben ismini iştir iştir bayılacak gibi olmuşum.. Karım bir spor eldiveni almış, yani boksörlerin boks yaparken ellerine taktıkları cinsten kocaman meşin eldivenler. Bundan sonra karı ile kavgaya etmiye de gelmeyecekti..

İstemem, görmüyeceğim dememi dinlemedi, koştur getirdi.. Meğer yine aldanmışım, bu spor eldiveni boks eldiveni değilmiş..

Merakla sordum:

— Karıcığım bunun sporluğu nerede?

— Bak, dedi, düğmelerin rengini görmüyor musun? Bu renk spor rengidir..

Rengin mavi, kırmızı, sarı diye isimler aldığını bildirdim amma spor isimli rengi de yeni öğreniyordum.

Karım sayıyordu:

— Bak bu spor kumaş, bu spor mendil, bu spor pijama, bu spor..

Bu spor modasından eşyayı daha fazla seyretmek hoşuma gitmeyecekti.

— İkim var ben gidiyorum! Bahanesile evden çıktım.. Karım da açtı. Lokantaya girdim.. Yemek yiyordum.. Su istedim.. Garson suyu getirdi.. Bardağın çekli biraz garipti. Sordum:

— Bu nasıl bardak?..

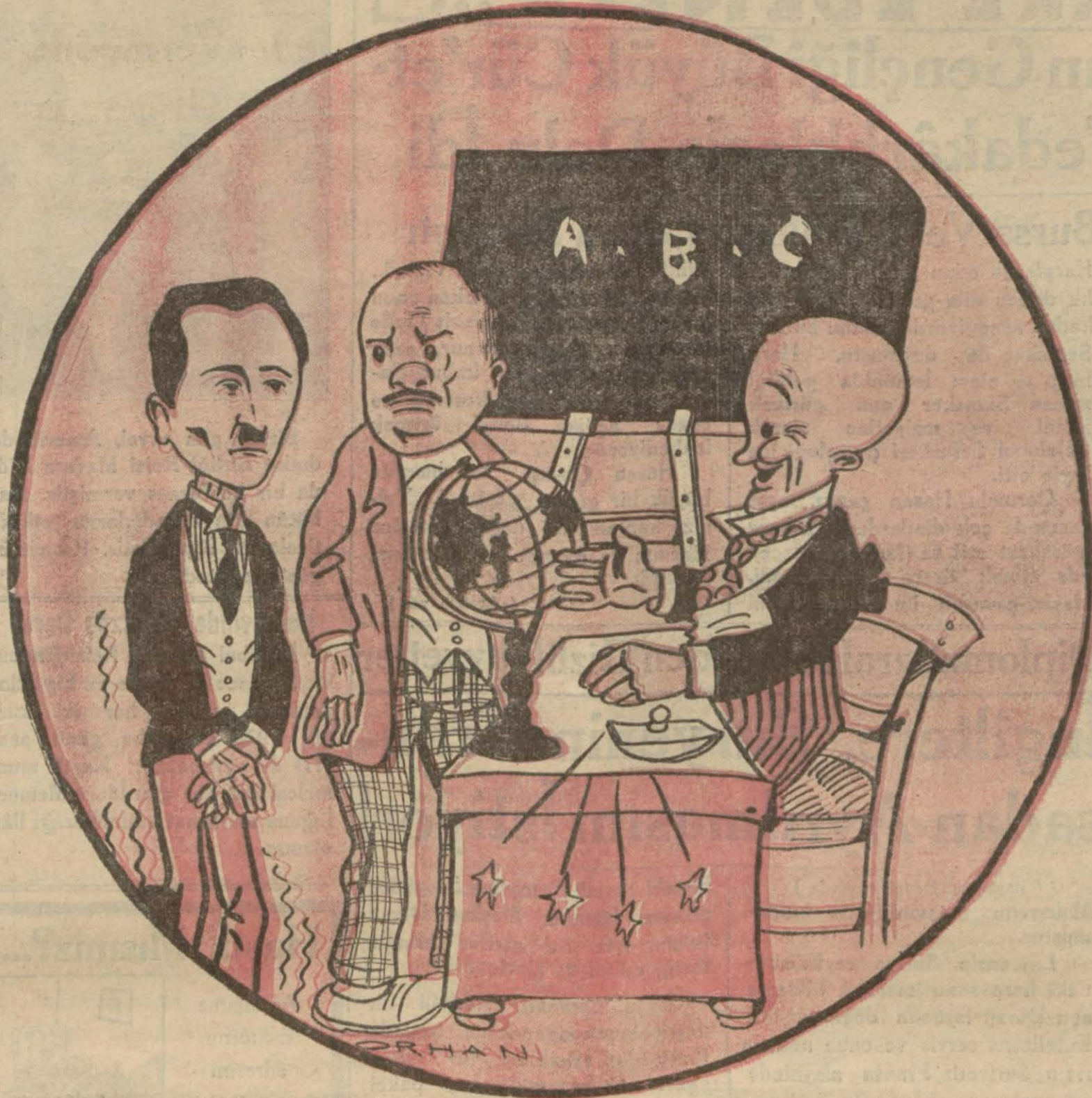
— Spor bardak Efendim!..

Bardağı tutunca yere attım.. Yüzüme şaşkın bakan garsona bağırdım:

— Bana sporsuz tarafından bir su getir!..

Pazarola

Besim Atalay Bey İbrahim Alâettin Beyi İmtihana Çağırıyor

Hasan Bey — B harfinin önüne bir A getirilse ne okunur, söyleyin bakayım!..

Keklik

Hasan Bey bir akşam arkadaşının evine davetli idi. Arkadaşı daha yeni avdan gelmişti.. Çanta sırtından bir serçe kuşu çıkarıp Hasan Bey'e gösterdi..

— Bak Hasan Bey bir keklik, daha şimdi vurdum..

Hasan B. kuşu eline aldı, evirdi çevirdi..

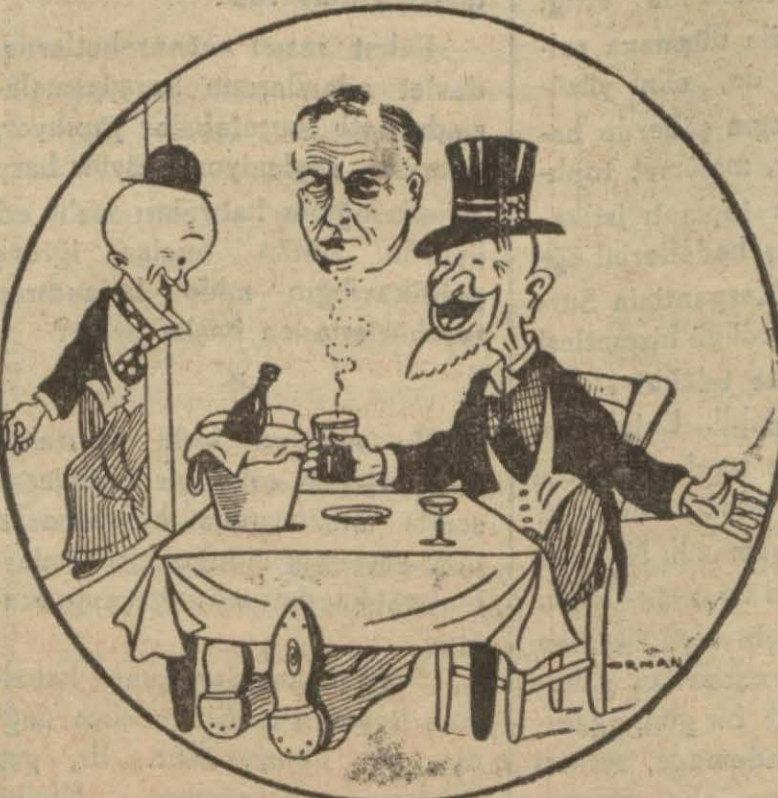
— Neye bakıyorsun Hasan B.?

— Hiç öğreniyorum.. İnsan bazan yanlış öğrendiği şeyleri çabuk çabuk unutamaz da.. Demek bu kuşun asıl ismi keklik ha!..

— Ne oluyor Hasan Bey, bu hal nedir?..

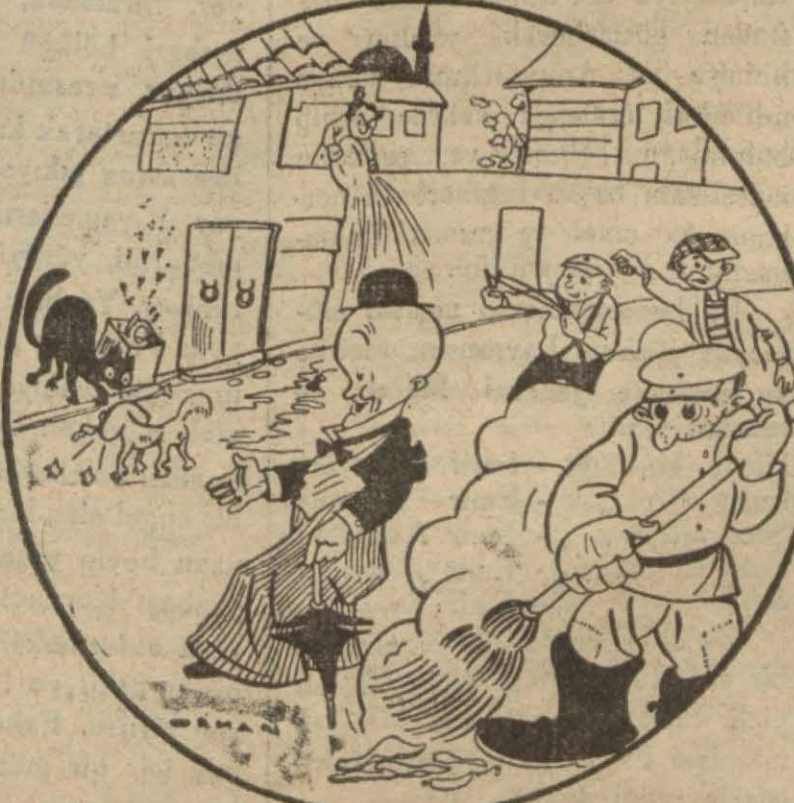
— Ne olacak, çocuk çocuk konu, komşu toplanmış topaç çevirmesini öğreniyoruz, Yo-Yo modası geçtikten sonra sıra buna gelecek gibi gözüküyor, acemi kalmıyalım!..

Hasan Bey Amerikada

— Yaşasın Ruzvelt!..

İstanbul Sokaklarını Nasıl gezdim

— Ben böyle gezmişim, ya sen nasıl gezdin?..

Rüya

Hasan B. in karısı sabahleyin kalkar kalkmaz gece gördüğü rüyayı anlattı..

— Ko ca eğim, rü'yamda ne görsen beğenirsin?..

— Ne görsen beğenmem, hiç anlatma!..

— Yok anlatacağım.. zaten kısa bir rü'ya, ben kendime bir şapka almışım, sen de bir manto hediye etmişin!..

— Karıcığım rüyalar ekseriyetle aksi olur..

— Ne zararı var aksi olursa sen bana bir şapka hediye edersen, ben de bir manto alırım!..

Hasan Beyin Fıkraları

Nezaket

— Hasan B. acaba güleş mi yoksa futbol mu daha nazik bir oyundur.

— Futbol herhalde daha nazik olacak.

— Nereden anladın?

— Haberin yok mu Avrupadan güreşçiler geldi buradakiler yendiler. Fakat futbolcular gelince iş değişti, zahmetsizce yenilivermek misafirperverliğini gösterdiler. Bu bir nezaket eseri değil mi? Güleşçiler böyle nazik bir hareket göstermemişlerdi..

Çıkıp Gidenler

Bir muganni Hasan Bey'e kendisini methetti:

— Hasan Bey, sesimi anladın ya!.. Koca salonu nasıldoldurdu.

Hasan Bey hakkın var der gibi başını salladı.

— Evet hatta o kadar ki oturanlardan bazıları salonda ses için biraz daha fazla yer kalsın diye çıkıp gittiler bile!

Kitaplar

— Hasan Bey sekiz ay içinde yüz kırk tane kitap basılmış ne dersin, hergün için bir kitap bile düşmüyor..

— Azizim sen bir de kitapçılara sor, acaba bu basılan yüz kırk kitaptan şimdiye kadar kaç tane satabildiler?..

Sevinç

Hasan Bey sevinçle konuşuyordu. Arkasından bağırdım, güllükle işitebildi.

— Ne var Hasan Bey yine bu kadar seviniyorsun?

— Dişçiden dönüyorum azızım.

— Dişçiden dönüşün insan bu kadar sevinçli mi olur?

— Olur ya, niye olmasın!.. Dişçi yerinde bulamadım!..

İmtihanda

Kimya imtihanında birinciliği kazanmıştı. Hasan Bey sordu:

— İmtihanda ne sordular?..

— Deniz suyunda ne vardır, dediler.. Balık, dedim..

— Canımı, balık olur mu? Tuz diyecektin.. Sana nasıl birincilik verdiler..

— Arkadaşlarım, vapur var demişlerdi.

En Karanlık Yer

Hasan Bey, afacanı karşısına almış, ona ders veriyordu. Sıra ölümüne gelmişti.. Hasan B. anlatıyor, Afacan can kulağı ile dinliyordu:

— İnsanlar ölünce, sonsuz bir karanlığa kavuşurlar.. Dünya ile alâkaları kesilir, hep karanlıklar içinde uyurlar.

Afacanın düşünceye daldığını fark eden Hasan Bey sözlerinin havaya gittiğini anlayınca birden bire sordu.

— Ne diyordum, söyle Afacan?..

— Şey..

— İnsanlar ölünce karanlık bir yere girerler, orası neresidir? Afacan düşünmeden cevap verdi:

— Sinema..

OTUZ YENE EVVEL, BİZİ İDARE EDENLER...

Hasan Paşanın Gençliği Büyük Cür'et- kârlık Ve Fedakârlıklarla Dolu İdi

İstanbul Civarını, Bursa Ve Havalisini Eşkiya Sarmıştı

Muharriri*

Her Hakkı Mahfuzdur

-188-

Hasan Paşanın gençlik hayatı, baştanbaşa bir destandır. Çorumda babası (Kılıççı Uzun Ali Ağa) nın dükkânında gözünü açan ve kudretli bazuları sayesinde, en sert demirleri bile keskin kılıç yapan genç Hasan, askerlik çağı geldiği zaman, bedel vermemiş, büyük bir arzu ile askere gitmişti. Tesadüfen o esnada Kırım muharebesi başlamıştı. (Serdar ekrem, Ömer Paşa) nin kumanda ettiği taburlardan birinde bulunan (nefer Hasan) bir gece ileri karakolda nöbet bekliyordu. Birdenbire önünde üç hayal belirdi. Hüseyin hiç tereddüt etmeden bunların üstüne atıldı. Demir dövmekten çelikleşen yumruklar ile bunları yere yatırdı. Belinden çıkardığı kuşağı, üçünü de birbirine bağladı. Nöbet değiştirmeye gelen çavuş, bunları görünce hayretle bağırdı:

— Bunlar kim?

Hasan, müsterihane cevap verdi:

— Onu, ben de bilmiyorum.

Bu üç kişi, yerden kaldırıldı. Karargâha götürüldü. Biri Rus kaymakamı, ikisi de papas elbiselerini taşıyan bu adamlar isticvap edildi. Cephe gerisindeki büyük cephaneliği ateşlemeye memur üç fedai oldukları anlaşıldı. Bu adamlar, cezalarını görmek için divanharbe gönderilirken, Hasanın göğsüne de bir (İftihar Madalyesi) takılmıştı.

Bu mühim hizmetle kumandanlarının nazarı dikkatini celbeden Hasan, (Anapa) harbinde daha mühim bir yararlık göstermişti. O harpte, düşman ric'at ediyordu.

Fakat, çetin bir yere yerleştirilmiş olan bir düşman bataryesi mütemadiyen ateş ediyor ve takip kuvvetlerine birçok telefata veriyordu. Hasan, yavaş, sürüne sürüne yalçın kayaları tırmadı. O bataryanın yanına kadar vardı. Birdenbire batarya kumandanının karşısına dikilerek süngüsünü kumandanın göğsüne dayadı... Kumandanın bu süngü darbisiyle devrildiğini gören batarya efradı büyük bir baskına uğradıklarını zannederek topları bıraktılar, peşışan bir surette kaçtılar. O esnada İngiliz ateşemiltileri, o civarda bulunuyor ve dürbinle bu Türk neferinin muvaffakiyetini seyrediyordu.

Hasanın, bataryayı zaptettiğini görür görmez, derhal kumandana bir takdir mektubu yazdı. Bu cesur neferin taltif edilmesi lâzımgeldiğini hatırlattı. Bu zafer (nefer Hasan)a bir rütbe kazandırdı. Şimdi o, artık (Çorumlu Hasan) değil, (Hasan onbaşı) diye çağırılıya başlandı.

Hasan onbaşı, artık arkadaşlarının arasında temayüz etmişti.

Harplerde onun gösterdiği yararlık dilden dile geziyor, İstanbul kadar aksediyordu. Bütün bunları Serasker de duymuştu. Harp bitip te alayı İstanbulla geldiği zaman Serasker onu görmek istedi ve maiyetine alarak (Makamı Seraskeri çavuşluğu)na tayin etti.

Çorumlu Hasan çavuş, aynı zamanda çok dindardı. Seraskere müracaat etti ve (farz olan Hacc)ı eda etmek üzere izin istedi. Hasan çavuşun bu arzusu kabul

edildi. Kendisine izin verildi. Haccı gitti. Avdet ederken onun bindiği vapur, (Şap deniz) inde birdenbire durdu. Vapur, şapa oturmuştu. Vapurun kaburgalarına saplanan şapı kesmek ve orada açılan deliği örtmek icabediyordu.

Hasan Çavuş, bu hususta büyük bir gayret gösterdi. Yalnız kaptanların değil, yüzlerce Haccın da minnet ve şükranını kazandı.

(Arkası var)

Diplomatlara Hükmeden Gizli Kuvvetler İngiltere, Suryenin Fransadan Ayrılmasını İstiyor!

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Maksvelin muavinliğinde bulunmuştur.

Lavrensin Suriye ve Filistin'deki harp sonu mesaisi, bilhassa son Dürzü isyanını doğurmuştur. Entelicens servis ve onun adamlarının Suriyede Fransa aleyhinde çalışmalarının sebebi, bu kıtanın da İngiliz himayesi altına girmesini istemelerindedir. Çünkü Jeneral Allanby kuvvetleri cenuptan şimale doğru ilerliyerek Filistin ve Suriyeyi işgal ettikleri zaman, bir gün gelip buradan çekilebileceklerini hatırlarına getirmemişlerdi.

Zira, İngilterenin maksadı, Filistin, Suriye, Irak, Hicaz, Şaria arkası memleketlerini kendi emri altında bulunan Şerif Hüseyin ailesi arasında taksim etmek ve bütün bu geniş muntakada eski Pamir İmparatorluğunu ihya eyilerek topunu birden nüfuzu altına almaktır.

İngiliz Jenerali Maude Bağda da girdiği zaman Irak halkına hitaben neşrettiği beyannamesi, bu ruhi haleti gayet iyi ifade eder. Bu beyannamede aynen şu cümleler vardır:

"Hürriyet uğrunda hayatlarını feda eden Necip Arap evlâtlarının hatıralarını selâmlarken geçtiğim memleketler halkına da, İngiltere ve İrlanda Kralı ve Hindistan İmparatoru Hz. nin askerleri tarafından gösterilecek yardım ve himaye ile Arap ırkının dünya milletleri arasında vaktile sahip bulunduğu şöret ve şevketin iadesinden başka İngilterenin herhangi bir emel ve arzusu bulunmadığını beyan ederim.

Bu beyannamenin neşrini müteakip yüzbaşı Lavrensin tesirile ve nüfuzile Jeneral Maude şu taksimi yaptı:

Hicaz Kırallığı - Şerif Hüseyine
Irak " - Emir Faysala
Şaria arkası " - Emir Abdullaha
Fırat muntakası " - Emir Aliye
Surye " - Emir Saide

Bu sonuncu tevcih esrarengiz bir surette yapılmış ve herkesten gizli tutulmuştu. Vaktaki Surye mandası Fransaya verildi; o vakit işlerin rengi değişti. Alınan kararları tatbik edebilmek için

bittabi evvelâ Fransanın Suryeden çıkması lâzımdı. Meşhur Dürzü isyanı, işte bu şartlar altında tertip edildi ve alevlendi.

İsyan harekâtı, şiddetli bir neşriyat propagandasıyla başladı. Kahirede tabedilen bir takım gazete ve beyannameler, paket paket Suryeye idhal olundu. Bu arada, on beş günde bir defa çıkan Suriya Ünida isminde bir de İspanyolca gazete vardı. Bir müddet sonra, Surye yaylalar ile Dürzü sahralarında silâhlar patlamaya başladı.

Bu mücadelenin her safhasında, cepleri altın dolu olarak dolayan ve bunları avuç avuç serpen Lavrens görüldü. Bu adamı bu şekilde harekete getiren hangi histir? diyeceksiniz.

Lavrens, İngilterenin yetiştirmesini gayet iyi bildiği müstemleke zabitanın kılâsik tipidir. Yolunun üzerinde tesadüf edeceği her yabancı renk ve bayrak, onda, inanılmaz bir kin uyandırır.

Lavrensi, Dürzü isyanının elebaşısı mevkiine getiren işte bu terbiyedir. Bu dehşetli ve amansız mücadelenin içinde, yüzbaşı Karpantri isminde fedakâr bir Fransız istihbarat zabiti görüyor ki, yorulmak ve yılmak bilmez bir azim ile vasifesini görüyor. Sırasında, kumanda ettiği mehari bölüğü ile düşmana saldırıyor, sırasında da, elini yüzünü karatarak kızgın çöllerde haber avına çıkıyor, malûmat topluyor. Kıyamcıların toplantı istikametlerini, yürüyüş hedeflerini öğreniyor. Yüzbaşı Karpantrin Suriyede Fransaya gördüğü hizmetleri mucizevi mahiyette telâkki etmemek mümkün değildi. Entelicens servis emellerine bu derece ciddi bir engel olan bir adam, elbette ki uzun boylu yaşayamazdı. Nitekim yüzbaşı Karpantri de yaşayamadı. Onu öldürmek için tertip edilen bütün pusu ve tuzaklardan yakasını sıyrıldı. Fakat bir gün, ehemmiyetsiz bir müsademede, serseri bir kurşunun tam alını ortasına yapışması, bu feragat timsalini

Halk Evinde Konferans

Birkaç gün evvel, Amerikadan şehrimize gelen Beynelmîl Kadınlar Birliği Reisi Madam Rider dün Halk Evi konferans salonunda bir konferans vermiştir. Madam Rider, şimdiye kadar dolayıştığı bütün dünya kadınlarını tetkik etmiş ve bu hususta elde ettiği neticelerini söylemiştir. Resmimiz Madam Rider ile dinleyicilerini göstermektedir.

Halkevinde İngilizce Dersi

İstanbul Halkevi Reisliğinden: İngilizce bilenlere ve hiç bilmeyenlere mahsus her iki kurs 16-11-932 çarşamba günü saat (17) de açılacaktır. Kayıt muamelesi için her gün İdare Memurluğuna müracaat edilebileceği ilân olunur.

Hasta Mısınız?...

Aradığınız doktorun adresini

Son Postanın Küçük İlanlarında Bulabilirsiniz.
Pazartesi-Perşembe

Tohumluk Mesalesi

Sivas Ziraat Bankasının Sivas mübayaası ettiği buğdayın ilkbaharda çiftçiye tohumluk olarak verileceği hakkındaki haberin doğru olmadığı bildirilmektedir.

bir daha kalkmamak üzere yere devirdi.

★

Dürzü dağlarında merhametsiz bir boğazlaşma ile kan gövdeyi götürürken Halep, Şam, Trablus ve Antakya gibi mühim merkezlerde de bir takım gizli altın kaçakçılık şebekeleri tesis edilmişti. Bu kanallar vasıtasıyla memleketin varlığının üzerine istinat edebileceği kıymetli maden dışarıya akıyordu.

Fakat resmi münasebetlerde, devlet adamlarının karşılaşmalarında tatlı musafahalar yapıyor, nutuklar söylüyor, büyük harp arkadaşlığının hatıraları tes'it ediliyordu. Bütün bunlar, iğrenç politikacılığın mide bulandıran tezahürlerinden başka nedir?

★

Bu acı ve kirli hatıraları tamamlarken eski bir Entelicens servis memurunun bilmünasebe bize söylemiş olduğu bir cümleyle buraya kaydetmeden geçemiyecğim:

" Siz Fransızlar şunu hatırlanıza koyunuz ki Surye sizin değildir ve olmayacaktır. Er, geç oradan çıkacaksınız. Çünkü Entelicens servise birkaç seneden

Yarın akşam

OPERA'da

Fransızca sözlü filmi başlıyor. Son derece müessir, korkunç, mühiç ve temaşakıranı titretecek bir film.

Lütfen yerlerin evelden temin edilmesi rica olunur.
Telefon: 43088

Yarın akşam

MELEK

Sinemasında

LILIAN HARVEY

ve misilsiz

ARMAND BERNARD

PALYAÇO

Büyük UFA filminde

neş'e - zevk ve saadet
saçacaktır.

Bu Perşembe akşamı

SÜREYYA OPERETİ

50 kişilik büyük kadrosile

ŞEN DUL

FERAİ Sinemasında

EMDEN

KORSAN KRUVAZÖR

Bu Perşembe gününden itibaren

Şehzadebaşı

HİLÂL Sinemada

başlıyor.

fazla mukavemet edilemez... Aynı adam, bu ifşaatına şunları ilâve etti:

" Eğer birgün, bu sözlerim benim ağzımdan çıktığını duyacak olurlarsa vay halime.. Benim için ölüm muhakkaktır.."

TİMURLENK

- 143 -

Muharriri: * *

Kadın, Timura Bir Bardak Şarap Sundu

Yüzü görünmemekle beraber pek nefis bir mahlûk olduğu anlaşılın kadın, yürürken sendeliyordu. Timurun önünde diz çöküp kalktıktan sonra Beyazıtın karşısında eğilmişti. Bu eğiliş, yıkılışı andırıyordu. Fakat köleler, aynı anda Beyazıtın sağına ve soluna geçtikleri için kadın, yıkılmaktan kendini korudu, kılıfsız ve parlak kılıçlardan sanki kuvvet aldı, dimdik durdu, bekledi.

Beyazıt, iki yanında yer alan cellâdınısı adamlarla alâkadar olmadı, belki onların manevâ durumunu da görmedi, bütün dikkatle kadını süzüyordu. Onun büründüğü tül, vücudunu yarı yarıya örtüyordu, yüzündeki peçe ise pek kalın olduğu için herşeyi kapıyordu. Yalnız gözü biraz görünüyordu. Esir hünkâr, işte bu yarı görünen gözlere bakıyordu ve onlarla ruhunda üzücü bir aşinalık seziyordu.

Eğer o gözler, mütemadiyen kendine baksa şüphesini kolaylıkla giderecekti. Lâkin kadın, çarçabuk cepheyi değiştirmişti, sırtını Beyazıt ve Timura çevirmişti. Şimdi mağlûp hükümdar, bu kapalı vücudun omuzlarını, kalçalarını, topuklarını görebiliyordu, bunların ifade ettikleri mana ise nihayet nefasetten ibaretti.

Timur, kısa bir düşünceyi müteakip emir verdi:

— Şarap dağıtın!

Kadın başka bir kız tarafından getirilen altın tepside dolu bir bardak alarak Timura sundu. Bu işi yaparken tıpkı öbür sakiler gibi bir dizini büküp yere oturmuştu. Son cür'a Şahinşahın ağzına dökülünceye kadar da beklemişti. İkinci kadehi yine o vaziyette Beyazıtı uzattı. Mağlûp kendi eline geçecek kadar yakınlaşan zarif parmaklarını titrediyordu ve titredi. Sebebini bilmiyordu, sanki kadının ellerindeki titreyiş kendi eline sirayet etmişti. Fakat çehresi değişmedi, bakışı değişmedi, verilen kadehi içerek geri verdi.

Şimdi kadın, crada bulunanların hepsine birer birer şarap sunuyordu. Yalnız onların karşısında kısaca boyun eğiyordu. Ti-

murla Beyazıtı yaptığı gibi diz çökmüyordu, galibin ve mağlûbun gözleri hep onun ayağında idi, ikisi de kadının yürüyüşünü, duruşunu, tepside kadeh alıp Prenslere, Tarhanlara mertebeye sırasile verişini takip ediyorlardı. Timurun bu bakışlarında zalim bir haz, Beyazıtın gözünde ise bulutlu bir endişe vardı.

Kadın, herkese birer kadeh şarap sunduktan sonra salonun ortasına kadar geldi, kollarını çaprazlayıp durdu, emir bekliyor gibiydi ve Timurun yüzüne bakıyordu. Lâkin o bakışta korku, elem ve birçok şey vardı. Hatta ter bile görünüyordu. Demek ki çok mustarıptı, çok müteheyyiçti ve büründüğü tülün altında ter döküp duruyordu.

Timur, yine sakin görünen misafirini süzdü, sert bir sesle şu emri verdi:

— Haydi bakalım oyna. Emir Hazretleri senin oyununu mutlaka begenecektir, çünkü sevdikleri şeydir.

Kadın dış salondaki sazın ahengine ayak uydurup raksa girişti. Çılgın bir feveran içinde dönüyor, dönüyor, dönüyordu. Şimdi Beyazıtın kolları çatıktı, yüzünde ağır bir düşüncenin gölgeleri dolaşıyordu. Çünkü sazın, türkistan nagmeleri değil rumeli havası haykırdığını görüyordu. Bu tahavül nedendi ve bu kadın kimdi?

O çehresini ekşite ekşite bu mülâhazaları geçirirken tüllü kadın dönmesine, eğilip bükülmesine devam ediyordu. Gerç rakasında maharet vardı, incelik vardı, lâkin o maharetin ve inceliğin arasından ıstırap ta sızıyor gibiydi, adımlarında yaralı bir yüreğin çir, intısı düpe düz görünüyordu.

Oyun belki daha devam edecekti, çünkü saz, susmamıştı ve Timur da, durmak emrini vermemişti. Fakat kadında yavaş yavaş yorulmak emareleri belirdi, o eski hız azaldı, ayakları apaçık sendelemeğe başladı ve nihayet keskin bir sayba fırlatarak yere yıkıldı, uzanıp kaldı.

Saz hâlâ haykırıyordu. Timur, kalkmıştı, Beyazıt da ihtiyarsız ona uyarak yerinden fırlamıştı, öbür erkekler tabiatile ayakta bulunuyorlardı. Yalnız kılçlı köleler, gözleri Beyazıtın üzerinde olduğu halde, vaziyetlerini muhafaza ediyorlardı.

Şahinşah, işte bu dekor arasında ağır ağır yürüdü, bayılan kadına yüzündeki peçeyi açtı:

— Emir Hazretleri dedi, bu kadın sizin sarayınızda da böyle bayılır mıydı?

Mağlûbun gözü, yerdeki açık çehreye çevrilir çevrilmez, salonun direklerini sarsan yeni bir sayha yükseldi:

— Namert!

(Arkası var)

Istanbulda İki Buçuk Ayda Yüz Bin Tane Yo-Yo Satıldı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Karlman mağazası getirmiştir. Bu mağazanın müdürü Fransızca gazeteleri okurken Pariste Yo-Yo isminde bir oyuncak çıktığını, herkesin elinde görüldüğünü görmüş, derhal getirtmiş. Musevi çocukları vasıtasıyla eylül ortasında piyasaya atmış, hemen satıldıklarını anımsayınca ikinci bir parti daha getirmiştir.

Rakip Çoğalıyor!

Fakat ticaretin ezeli ve ebedi kaidesidir: Bir mal revaç buldu mu derhal satıcıları çoğalır. Bu itibarla:

Uzunca bir çıkırcı yavrlak tahta parçalarının harıl harıl satılmakta olduğunu görünce bunlardan kendisinin de yapabileceğini düşünmüş, hemen işe sarılmış, derken komşuları da onu taklide girişmişlerdir. O tarzda ki bugün artık Avrupadan oyuncak gelmemekte, hepsi burada yapılmaktadır.

İyilerinin fiati toptan 30, orta cinslerinki 3 kuruştur.

Kaç Tane Satıldı?

Tahmin edildiğine göre şimdiye kadar yüz bin tane Yo-Yo satılmıştır, bu miktarın azim kısmı İstanbulda kalmış, bir kısmı Ankaraya ve İzmir'e gitmiştir.

Bir tetkike nazaran oyun merakı en ziyade çocuklardadır. Denilebilir ki 100 çocuğun sekensinde Yo-Yo vardır. Büyüklükte Yo-Yo ancak yüzde 20 yi bulmaktadır.

En Meraklı Semt..

Yine tetkike nazaran en fazla Yo-Yo Arnavutköy, Şişli, Beyoğlu ve Cihangirde görülmektedir.

stanbul, semtinde salgın nispeten azdır.

Fennî Kaide Nedir?

Bu mukaddemeden sonra Yo-Yo nun hangi fen kaidesine tâbi olduğunu öğrenmek istedik. Fen Fakültesi Müderrislerinden Fizik Doktoru Fabir Beye sorduk. Gazetecilerin mütecessis olduklarını bildiklerini tacizi mazur gördü ve söyledi:

— "Aşağıya bıraktığınız vakit kütle bir sürat kesbediyor. Yalnız dikkat ediniz, aşağıya düştü-

Genç kızlardan kahveci Hüseyin Ağaya kadar herkeste Yo-Yo..

ğü zaman el hareketi yapılmıyacak olursa kütle yukarıya gelmiyor. Binaenaleyh kütlelenin aldığı süratin istikametini o küçük el hareketi ile değiştirecek olursanız o vakit kütle aldığı süratin aksi işaretli bir süratle yukarıya çıkmakta ve bu iniş ve çıkışlar tekrar etmektedir. Bu sürati müktesibe kanununa göre oluyor. Bizim evde çocuklar almış, tetkik ettim ve bu neticeye vardım.."

İkinci İlah

Fen Fakültesi ve Mühendis Mektebi Mihanik Profesörlerinden Salim ve riyaşiyeci Ali Yaver Beyler ise Yo-Yoyu şu şekilde izah ettiler:

— "Cazibeden dolayı kütle sukut eder. Sukuttan sonra kütlelenin ipini tutan adamın elinde bir aksi tesir ve bir hareket hâsıl oluyor. Bunun neticesi olarak müteharrik cisim tekrar ipe sarılıyor ve yukarı çıkıyor. Bu iniş çıkımda kütle ne kadar ağır ve tulde ne kadar kısa olursa hareket okadar canlı olur. İp uzun olduğu takdirde delkitemas ve havanın mukavemetinden dolayı bu hareket istenildiği şekilde olamıyor. Bu sukut ve aksi tesir kanununa göre oluyor.."

Ruhî Meseleye Gelinçe..

Buraya kadar olanı anladık, fakat:

— Basit bir oyuncak bir salgın halinde neden herkesin eline geçti?

Bunu da anlamak istedik, ve Ruhiyat ile meşgul olan Doktor Abdullah Cevdet Beye müracaat ettik. İçtihat mecmuası sahibi, Kustav Lebonun aşağı yukarı bütün eserlerini tercüme etmiştir. Doğrusu biz bu eserlerin içinde Yo-Yoya uyacak bir bahsin bulunup bulunmadığını, hatırlayıp hatırlayamayacağımızı merak ediyorduk:

Şu cevabı verdi:

Zihni sirayet, marazi sirayeten daha az sahib ve herhalde daha az kuvvetli değildir. Bahsettığınız oyunda bu Psikolojyal unsurun asrin rolü muhakkaktır.

Danse de St. Gurz malûmunuzdur. Ağlıyan görenin ağlamak ve gülünenin gülmek temayülü ve her bir esnemenin, hatta bir öksürmenin, bir camide bir mecliste birçok esnemeleri, öksürmeleri davet ettiği malûmdur. Bu itibarla hükümetin intihardan bahsetmeyi gazetecilere yasak etmesi hayli gecikmiş mu-

sip bir iştir. Apartman yapmak hususunda da asabi bir sirayetin tesiri muhakkaktır. Bugün 30 bin liraya çıkan bir gayri (menkulün nihayet üç sene sonra 20 bine müşteri arayıp bula mı ya çağını şimdiden söylemek için kâhin olma ya da maliyundan olmaya da lüzum yoktur. Çünkü 1927 senesinden 1931 senesine kadar 210,000 (iki yüz on bin) nüfus İstanbulda eksilmiştir ve eksilmektedir. İnşaatı hitan bulmuş binaların yüzde sekseninin kapısında "kiralık apartman," levhası görülürken mütemadiyen bina yapmayı devam etmenin sirayeti zihniyeden başka

müessiri aranmamalıdır. Bizim paramız, evrakı nakdiyemiz sağlamdır, çünkü azdır ve bu kadar paranın arkasında altın temsil eden istihsalâtı arziyemiz vardır. Bina yapmak sıtmasını izah için paramız ve emniyetliliğini ileri sürenler hallediyorlar.

Vakâ sizin sualinizden uzaklaştığım görünüyor. Fakat sirayeti zihniye meselesinin şümülü dairesindeyiz. Cihann şimdiki inkişafı, hayaller ve hakikatler adile tercüme ettiğim ve basılmakta olan çok mühim bir kitabında merhum üstat Dr. Gustave Le Bon bu bahiste şu satırları yazar: Sirayeti zihniye bir hâdise ruhiyedir, ki tesirine maruz olan fertler bu hâdise ruhiye sayesinde, şahsi iradelerine göre değil, kendilerini ihata eden kimselerin iradelerine göre fiil ve harekette bulunurlar.

Sirayeti zihniye, zekâ üzerine

az, fakat hissiyat üzerine çok tesir icra eder. sirayeti zihniyenin telkinlerinin tesiri altında, cumhur halinde insanlar cümleten aynı suretle hiseder ve aynı suretle aksülâmelde bulunurlar... Fikirler dahi bazı kere fakat ancak hissi yahut sırrı muhtevalarile mütemadiyen olarak sarı olabirler, tamamen akli olan bir fikir sarı değildir.

Bir Türk darbimeseli: olan "Kır (Devamı 11 inci sayfada)

SON POSTA

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi

İdare: İstanbul Eski Zaptıye Çatalçeşme sokağı 25-

Telefon: İstanbul - 20203

Posta kutusu: İstanbul - 741

Telgraf İstanbul SONPOSTA

ABONE FIATI

TÜRKİYE	ECNEBİ
1400 Kr. 1 Sene	2700 Kr.
750 " 6 Ay	1400 "
400 " 3 "	800 "
150 " 1 "	300 "

Gelen evrak garî verilmaz

Banlardan mes'uliyet alınmaz cevap için mektuplara (6) kurusluk dâil Havâsi lüzumdur.

Adres değiştirilmesi (20) kurusluk.

Gazetemizde çıkan resim ve yazılara bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

İngiltere Hükümeti tarafından Gazi Hz. ne hediye edilen eserin tercümesi

ÇANAKKALE

- 157 -

Yazan: General Oglander

Türkler Çok Yakın Bir Mesafedeydiler

Müsellesin bütün mesahai sathiyesi takriben bin beş yüz dönüm kadar tutuyordu. Bu arazi dağlık, sarp yamaçlı derelerden müteşkil olmasa idi üzerindeki her nokta Türk ateşi altında bulunacaktı.

Anzac mıntakasındaki asil Türk mevzileri mayıs ayı zarfında Gum ve Mortar sırtları üzerinde ve Monash deresinin üst tarafına hâkim mevkiide bulunmakta idi. Fakat bu hattın maada Türkler Anzac'taki İngiliz siperlerine yakın mesafelerde kuvvetli ileri noktaları tesis etmişlerdi ki bir müddet sonra bu ileri noktaları bile kuvvetli birer mevzi çekmişti.

2 inci Avusturalya livası ile Yeni Zelanda livası ikinci Kirte muharebesine iştirak etmek üzere Hellese sevk edildikten sonra Anzaktaki bir müddet sonra kuvvetler 3 Avusturalya piyade livasının bakiyesinden ve bahriye fırkasının dört taburundan mürekkep olup ancak 10,000 silâhtan ibaret bulunmakta idi. Bunlar yalnız harp edip siper kazmakla meşgul olmuyor fakat aynı zamanda yol yapmak, patika yolları açmak ve mütemediyen sahilden ateş hattına erzak, cephane ve su taşımak mecburiyetinde bulunuyorlardı. Hiç kimse istirahat edemiyordu. Düşmanın mütemedi faaliyeti ve Monash deresinin baş tarafındaki tehlikeli vaziyet karşısında Avusturalyalıların Anzac'da buldukları ilk bir iki hafta zarfında çekmiş oldukları sıkıntıyı diğer harp cephelelerinde kimse çekmemişti.

Bu sırada Anzaktaki ileri hat sağdan itibaren dört kısma ayrılmıştı. Bunlardan cenupta bulunan ikisi General Bridgesin kumandası altında bulunan birinci Avusturalya fırkasının 1 inci ve 3 üncü livaları tarafından işgal edilmekte, şimalde bulunan ikisinde General Godleyin kumandasında bulunan Avusturalya ve yeni Zelanda fırkasının 4 üncü Avusturalya livası ile bahriye fırkasının dört taburu tarafından işgal edilmekte idi.

1 numaralı kısmın sağ ucunda müdafaa tertibatı sahilden tepeye doğru uzanan ve yamaçlardaki bazı nöbetçiler tarafından muhafaza edilmekte olan tel örgü maniasından ibaretti. Bu nokta-

dan sonra hat Bolton sırtını takiben 400 rakımlı tepenin cenubuna kadar uzanmakta idi.

2 numaralı kısım 400 rakımlı tepenin garp tarafından şimalde doğru ve oradan da 9 uncu Avusturalya fırkasının şimaldeki sahasının en uç noktası olan Stelès noktasına kadar imtidat etmekte idi. Mayısın henüz ilk haftasında Bolton sırtında ve 400 numaralı tepedeki siperler derin ve müteselsil bir hale ifrağ edilebilmişti. Çünkü bu noktalar da bulunan efrat düşmanın o kadar şiddetli hücumlarına maruz kalmamış ve siperleri ıslah vakit bulabilmişlerdi. Fakat daha şimalde, Türklerin pek yakın mesafede bulunmaları ve hattın büyük bir kısmının Wonost deresinin baş tarafındaki yüksek araziden tamamile görünmekte bulunması hasebile, Steeles noktasında siperlerin temdit edilebilmesi ancak yer altından tünel kazmak suretile yapılabilmekte idi. Binaenaleyh 400 rakımlı tepe ile 3 üncü kısmın sağ cenahı arasındaki siper tesisatını ve muvasalasını temin etmek ancak mayıs ortalarına doğru kabil olabiliyordu.

Curtney noktasından başlayan ve Anzak müsellesinin zirvesini de ihtiva eden üçüncü kısım düşman ateşine maruz bulunan ve müdafaa en çok müşkülât arzeden kısımdı. Bu kısım Cortney, Quins ve Popes tesmiye edilen birbirinden ayrı üç müdafaa noktasından ibaret olup bunlardan ilk ikisi sırtın dar ve sarp girinti ve çıkıntılarının baş tarafında, üçüncüsü de Monash deresinin şark ve garbe giden kollarını tefrik eden sırtın kenarında bulunmakta idi.

Quins ile Popes müdafaa noktalarının arasında hatta 150 yarıdak ve Popes noktasından Russel tepesinde bulunan 4 üncü kısmın sağ tarafında hatta 250 yarıdak bir açık vardı. Ancak mayısın ortalarına doğru Russel tepesinin sarp yamaçından aşağı doğru bir muvasala siperi ikmal edildikten sonra gündüz 3 ve 4 numaralı kısımlar arasında irtibat temin etmek kabil olabiliyordu. Quins ve Popes mevkiilerindeki müdafaa kuvvetlerinin geri püskürtülmeleri ihtimaline karşı 3 üncü kısmın arkasında ve Monash deresi üzerinden Courteney noktasından Russels tepesine doğru uzanan bir ikinci hat daha vücuda getirilmişti.

4 numaralı kısım Russel tepesinin üzerinden uzanıyor ve Wek noktası ile daha uzakta (Baby 700) tepesinde bulunan kuvvetli Türk siperlerinin karşısından geçerek Valker sırtının üzerinden Sazlıderenin iki ileri noktasını teşkil ederek sahile iniyordu. Sahil boyunca derin bir siper yapılmazdan evvel bu iki ileri karakolu ile de gündüz vakti muvasala temin etmek kabil olamıyordu.

(Arkası var)

Cenevredeki Kargaşalık Bitti

Cenevre 14 — Umumi grev ve kargaşalıklar bitmiş, sükûn avdet etmiştir. Seferber halinde bulunan kıtalar bugünlerde terhis edilecektir. Komünistlerin evlerinde araştırmalar yapılmış, 12 kişi tevkif edilmiştir.

Londra 14 — Belediye dairesi önünde bir bomba patlamıştır. Yoldan geçen dört delikanlı ve bir kadın yaralanmıştır.

Macar - İtalyan Münasebatı

Budapeşte 14 — Macar Başvekili General Gömböşün Romayı ziyareti, iki tarafın ticarî münasebetlerini arttıracak bir Macar - İtalyan komisyonu vücade getirilmesile alakadardır. General Gömböş bu hususta demiştir ki:

— Sarih sualler sorduk ve sarih cevaplar aldık. Sadaka ister dilenci bir memleket olmadığımız, belki mütakabiliyet esasına göre müzakerelerde bulunmak ve iş görmek isteyen bir millet olduğumuz anlaşıldı. Mesele ziraf istihşalât fazlasına mahreç bulmaktan ibarettir.

RADYO

15 Teşrinisani Salı

İstanbul (1200 metre) — 18 den 18,45 e kadar saz (Mahmut Bey), 18,45-19,20 orkestra, 19,20-19,45 Fransızca müptedilere mahsus ders, 19,45-20 orkestra, 20-21,30 Hafız Ahmet Bey, 21,30-22 alafanga koro, 22-22,30 gramofon, Ajans ve Borsa haberleri, saat ayarı.

Bükreş (394 metre) — 20: Radyo Darülfünunu, 20,40: Gramofon, 21: Romanya halk musikisi 21,30: Konferans, 21,45: Şarkî konseri.

Belgrat — (730 metre) 20: Kora orkestrası, 20,5: Gramofon, 21: Keman konseri, 21,30: Musahabe, 22,10: Çığan.

Roma — (441 metre) 21,45: Lehâr'in Lüksemburg kontu ismindeki opret.

Prag — (488 metre) 20: orkestra, 20,30: Bratislavdan nakil, 23,25: şon musikî.

Viyana — (517 metre) 19,55: konferans, 21,15: Opera parçaları 23,30: Akşam konseri.

Peşte — (550 metre) 20: konferans, 20,5: Spor haberleri 20,45: neşe veren havalar, 22,40: Çıgan orkestrası, 23,30: harif musikî.

Varşova — (2411 metre) 20,25: Komedî, 21 halk konseri, 22,05 orkestra.

Berlin — (1635 metre) 21: Operadan naklen Idameosa Operası.

16 Teşrinisani Çarşamba

İstanbul — (1200 metre) 18 den itibaren mutak program.

Bükreş — (394 metre) 20 Radyo darülfünunu, 21 viyolonsel, 21,30 konferans, 21,45 sea konseri, 22,15 keman konseri.

Belgrat — (431 metre) 20 konferans, 20,30 doktorun tavsiyeleri, 21 radyo orkestrası ve Rositasyon, 22,20 radyo orkestrası.

Roma — (441 metre) 21: Haber ve gramofon, 21,45 karışık konser.

Prag — (488 metre) 20,05 Brünno'dan nakil, 21,30 akşam konseri, 23 haber, 23,20 cazbant.

Viyana — (517 metre) 20,40 Zihrer'in ölümünün yıl dönümü münasebetile eserleri, 21,50 Küstav'in eserleri, 22,40 Dançg'dan nakil.

Peşte — (550 metre) 20 Markus'un bir konferansı, 23,15 salon orkestrası, 24 çıgan.

Varşova — (1411 metre) 20,30 edebiyat bahisleri, 20,45 Radyo gazetesî, 21 mandolin konseri, 20,05 solist konseri, 23,15 dans havaları.

Berlin — (1635 metre) 20,30 konferans, 21,15 Laypçig kilisesinden nakil, 23,45 Frankforttan uelken gece konseri.

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Yazan: Naci Sadullah

KARNİK AĞA

- 1 -

Size onun ham zekâsile iş' emmiş zekâlılara oynadığı oyunlardan bazılarını anlatmadan evvel bir az kendisini tanıtmaya çalışayım. "Oynadığı oyunlardan bazılarını," dedim. Çünkü onun bütün hareketlerinde kendisine kâr payı bırakan bir dalavere vardır. Ve bütün dalaverelerini ne ben bilir anlatabilirim, ne de sizin dinlemeğe vaktiniz müsaittir. Adı Karnik, sıfatı Ağa, yaşı lâzım değil. Memleket Van, milliyeti isminden anlaşılıyor, size benden izin, boyuna posuna soyuna, sopuna hayâlinizde nasıl isterseñiz öyle şekil ve mevki verin. Yalnız gözlerini benden alın. Çok mu gözeldir?.. Hayır. Hatta dökmüş kirpikleri, kırışmış kenarları yorulmuş bakışları ile onun buncuk kadar ufak gözleri çirkindir bile. Bilesi fazla adeta çirkindir. Fakat parlar; fosforlu kedi gözleri gibi, yeni kalaylanmış tencere içi gibi, Şam taşı Hint boncuğu gibi kabına sığmayan bir zekâ ile pırıl pırıl parlar. O gözler kendilerine acındırarak baktırmanın şahı, inandırarak baktırmanın padişahı, teessürle bulanmanın üstadı, sevinç anlatmanın ustasıdır. Karnik Ağanın gözleri maana kumkumasıdır. Ve eminim ki o, kendisineservet temin etmiş olan emniyet ve itimad etrafına gözlerinin bakışları sayesinde telkin edebilmiştir. Muvaffakiyetini onlara medyundur.

★

Mesleği nedir? Karnik Ağa evvelâ dilencilik mesleğinde idi. Evet dilencilik bir meslektir. Meslekler sınıf sınıf ayrılır: Kimisi şerefli, kimisi keşese doldurmaz. Kimisi karın doyurur şerefi yoktur. Kimisi de ne karın doyurur ne de meykii vardır. Meselâ muharrirlik gibi l.. Dilencilige gelince; ikinci sınıf mesleklerdendir, yani şerefi yoktur ama kârı çoktur. Karnik Ağa işini iyi bilir. Bu ilk mesleğinde dürüst ve ısrafsız uzun müddet çalıştı. Sonra simitçilik etti. Kendine göre paralı sayılabilecek bir hatunla evlendi. Karısının birikmiş paracıklarına dilencilikteki kârlarını, simitçilikteki kazançlarını ekledi. Ufak bir dükkân sahibi oldu. Peynirlerin nümunelerini yağlılarından verir, okkayı kurtludan tamamlardı, kese kâğıtlarının üstlerini maha iyisi ile süsler; dibine süprüntülerini istiflerdi. Terkos suyunu maden suyu diye yutturur; yağlara yarı yarıya su katardı. Fakat çarşıya uzak olan mahallenin biricik bakkalı idi. Ve dedim ya, o, gözlerle, bilhassa kadınlara rahmet okutan lâfzenliği ile yine de iyi bilinmenin yollarını bulurdu. Tutuldu. Dükkânı büyüdü. Dükkân büyüdükçe hileler de büyüdü. Dükkânın üstüne bir evcik çıktı.

Yanı başına bir bahçe, bahçenin bir köşesine bir folluk yaptı. Simitçi iken sokak yoldaşının öğretiltiği "fotografıcılık," tan da geri durmadı, ve dükkânının önün-

de de fotoğrafıcılık etmeye başladı.

★

Karnik Ağa sabahleyin dükkânının önünde oturur. Fotoğraf makinesini silmekle meşguldür. Arada bir başını kaldırmaz yolun başına doğru bakar. Az sonra karşıdan Faraza Ahmet Bey sükün eder. Karnik Ağa Vanlı ermeni şivesile karısına seslenir:

Sürpikl..

— Ne varki?..

— Üçlük geliyor!

Bu kadarcık talimat kâfidir. O yine aynı dalgınlıkla Ahmet Beyi görmemiş gibi makinayı temizlemekte devam eder! Ahmet Bey yaklaşır:

— Sabahlar hayır olsun Karnik Ağa!..

— Sabahlar hayır olsun Ahmet bağım!..

— Taze yumurta var mı?

— Ni gader lâzım bağım?..

— Üç taneli..

— Vallahi bilmem zabahtan benli tavuk git git edüp dururdu emma, bahahm... İnşallah vardır. Ve seslenir:

— Sürpikl.. Bah Ahmet bağ taze yumurta isteor.. götür folluğada bahsın!..

Ahmet Bey folluğa götürülür. Az sonra mal bulmuş mağrebi gibi sarıldı üç yumurta ile çıkar. Memnundur:

— Taliñ varmış.. afiyet olsun Ahmet bağım.

— Eyvallah!..

— Güle güle, yine buyurl..

Karnik Ağanın üç tane kötü tavuğu vardır. Bu üç tavukta yumurtlar mı, yumurtlamaz mı onuda pek bilmiyorum. Yalnız bildiğim bir şey varsa o hergün bu şekilde tanesi on kuruştan elli tane günlük (!) Yumurta satar.. hergün, kimlerin kaçar tane yumurta aldıklarını bellemişti. Üç tane alacak olan gelirken, "Üçlük," beş tane alacak olan sükün edince "Beşlik geliyor," diye diye Sürpiğe haber verir. Sürpik bayat bakkal yumurtalarından gelen üçlükse üç tane, beşlikse beş adet folluğa yerleştirir. Bir zaman içlerine benim de dahil bulundugum enayiler, folluktan günlük hatta saatlik yumurta alıyorum hulyasile bu haftalık hatta aylık mahsulleri kapışır, Karnik Ağaya dualar eder dururlar..

★

Karnik Ağa tezgâh başında oturur. Müteessir görünmektedir. İtibarlı müşterilerden faraza Hamdi Bey gelir:

— Merhaba Karnik Ağa!

— Merhaba Hamdi bağım!

— Ne o, surat asık ta gözler üzgün. Dertlisin bugün yine..

— Vallahi bağım, parasızlık insanda zevk keyf bırakmıyor.

— Yine ne oldu da tasaların ayaklandı!

— Ne olacak bağım, arkadaşlardan biri memlekettten geldi. Sağ, varolsun, düşünmüş, ta oradan buraya bir binlik rakı hediye getirmiş bana.. Rakı ama ne rakı. Ağzına lâyık. Bal mübarek. Hâlis üzümden yapılmış. İki defa inbikten çekilmiş, Bir kadeh çek, bin gece keyf sür. Lâkin meze yok ki içesin.

(Arkası var)

Resim Tahlihi Kuponu

Tabiatinî öğrenmek istiyorsanız resminizi 5 adet kupa ile birlikte gönderiniz. Resminiz size a tâbidir ve îade edilmez.

İsim, meslek veya san'at?	
Bulduğu memleket	
Resim intihar edecek mi?	

Resmin kışığı 30 kuruşluk Pamukabilinde gönderilebilir.

ÖLÜM KULESİ

Düşman Tahtelbahirleri Bizi Faka Bastırmışlar Ve Etrafımızı Sarmışlardı..

Birdenbire Gemimiz Batmış, Bizler Denize Dökülmüştük

— 15 —

Çocukluk hayatımın en tatlı hatıratını taşıyan (Port Caksin) yelken gemisinin bir yayla kadar geniş olan güvertesi, ucu bucağı olmiyan hudutsuz ufukların serbestisi, şimdi gözümde tütiye başlamıştı. Küçük bölmeler, birbirimizin kaburga kemiklerini ezmeden geçemediğimiz daracık koridorlar, yağ ve mazot kokularıyla meşbu müstekreh bir hava ve sonra kuvvetsiz ampüllerden süzülen fersiz ve ölgün bir ziyâ... Halbuki benim gibi bol havaya, bol ziyaya alışmış, kudurmuş atlarla payansız ovalarda dört dönmekten, çalgı motosikletlerle bir hamlede yüzlerce kilometre mesafe katetmekten zevk almış bir adam için ne tahallüfesa bir hayat... Kendimi, adeta besiyeye konulmuş bir kaz zannetmeye başladım.

Fakat, şikâyet hakkım yoktu. Ben bu için zahiri cazibesine kapılmış ve kendi arzumu bu kapana kapanmıştım... Bereketversin ki, dördüncü vardiyayı değiştirirken:

— Hazırol...

Emri verildi ve herkes işbaşına geçti... İşte, o dakikada hissettığım heyecan, bana herşeyi unutturdu.

Gemi, sanki meçhul bir elle altından doğru itilerek yavaş yavaş kaldırılıyor. Cidarlardaki bölmeler ağır ağır gıcırıyor, kor künc bir su şarlıtı duyuluyordu.

— Topçular, top başına...

Kapak açılmış ve biz, güverteye fırlamıştık. Temiz havaya ve bol ziyaya kavuşur kavuşmaz hepimiz derin bir nefes aldık. Çarçabuk topu hazırladık... Ben, koca bir düşman gemisi ile çarpışacağımızı ümit ederken, beş mil kadar uzakta, orta çapta yelkenli bir balıkçı gemisi görünce, ağız dolusu bir gemici küfürü savurmaktan kendimi alamadım. İstikamet ilerdeki balıkçı gemisi..

— Top doldur.. Mesafe altı bin üçyüz.. Dikkat.. Ateş!.. Top gürlendi. Gemimiz, hafifçe titredi. Namludan fırlayan mermi, ince bir ışık çalarak bizden uzaklaştı. Yelkenlinin ön tarafında, beyaz bir su sütünü şahlandı... Beş dakika, derin bir sükût ile geçti. Yelkenli hiç alırdı. Yelkenlerinin hiçbirini yerinden kıpırdamadı.

— Ateşe hazır ol.. Mesafe altı bin iki yüz.. Ateş!..

Bu defa giden mermi, geminin baş tarafından yine bir su sütünü kaldırdı. Fakat, yelkenli, yine alırdı. O zaman gemimiz sarıladı. Makinemiz işlemeye başladı. Sakin deniz üzerinde sesizce kayıyor ve son süratle yelkenliye doğru ilerliyorduk. Bu esnada kumandanla muavini konuşuyorlardı:

— Sakin bir tuzak olmasın?..

— Olabilir.. Fakat, tazeği gördükten sonra, ona tutulmamak kolaydır.

— Topçulardan biri bağırdı:

— Sancak tarafında bir pres-kop görünüyor.

— Başka bir ses?

— İskele tarafında da bir şey parlıyor...

— Mesale, derhal anlaşıldı. Yel-

kenli balıkçı gemisi, bir göstermelikten ibaretmiş. Meğer düşman tahtelbahirleri bizi pusuya düşürmek için onu ortaya çıkarmışlar, kendileri de sağdan, soldan bizi kuşatmışlar... Kumandan derhal, denize dalmak için emir verdi. Fakat, gecikmişti. Şimdi, sağımızdan solumuzdan, düşman sıkıştırıyor, torpil ile makas ateşi altına almıya çalışıyordu. Biz, bütün kuvvetimizle kaçmak, bu tehlikeli muntakadan uzaklaşmaya çalışırken, bidenbire gözlerimizin önünde bir alev parladı. Sanki denizin altından müthiş bir volkan kaynadı. Su.. Ve ateş.. Bunun birleştiğini, bu iki zat kuvvetin birleştiği zaman ne kahir bir kuvvet teşkil ettiğini o zaman gördüm. Hepimiz lâstik bir top gibi yerlerimizden fırladık. Evvelâ, denizin koyu lacivert derinliklerine doğru daldık, sonra, birer birer yukarı çıkarak yüzüme başladık.

O anda etrafıma baktım. Bizim gemimizden eser bulamadım. Yalnız, orada sular bir girdap gibi kayıyor; gemi batarken kendini dışarı atabilenler, yüzüme çalışıyorlardı... Artık düşman denizaltı gemileri de, denizin üstüne çıkmış, bize doğru ilerliyorlardı. Beş on dakika zarfında bize sokuldular. Hepimizi birer birer denizden topladılar. Güverteye çıkanların her tarafını, aradılar. Sonra da balıkçı gemisine giderek yanaştılar. Hepimizi toplu olarak geminin ambarına kapadılar. Bu dakikadan itibaren ne cereyan ettiğini bilmiyorduk. Ancak, bizce meçhul olan semte doğru götürüldüğümüzü hissediyorduk.

Karanlıkta, kumandan muavininin sesi duyuldu:

— Almanlar bize pek fena bir oyun oynadılar..

Buna, kumandan cevap verdi:

— Herhalde içimizde bir uğursuz var.

Yanımda boylu boyuna uzanan (Mançester) li (Cak) söze karıştı:

— Yeni gelen (Vil), her halde Düztaban olmalı.

Sabredemedim; büzüldüğüm yerden ben de haykırdım:

— Uğursuzluğu bende değil..

gominin taşıdığı (13) rakamında arayınız..

Bu sözlerim, galiba hoş gitti.

Homurtuyu andıran kahkahalar işitildi.

Geminin hafif yalpa vurmamasından ve küpeştelere bazan ağır, bazan şiddetli deniz çarpmasından, anlaşılıyordu ki, gidiyorduk. Gemimizi batıran ve bizi esir alan muzafferlerin güvertede gezindikleri, kaba kaba gülererek birbirleriyle şakalaştıklarını işitiyor, fena halde kızyorduk.

Cak, sordu:

— Uyuyor musun Vil..

— Hayır... Düşünüyorum.

— Düşünülecek ne kaldı?..

Hatbiu sonuna kadar kimbilir hangi garnizonda pinekleyeceğiz.

İsyankâr bir sesle cevap verdim:

— Ben, hiç o fikirde değilim.

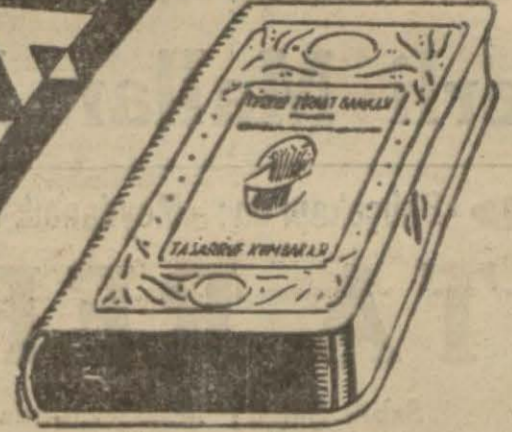
Sol tarafında, tanımadığım bir ses, lâfa karıştı:

[Arkası vaar]

PARA

Arttırmak Bir Meziyettir.

TÜRKİYE

BİR KUMBARA ALINIZ.

ZİRAAT BANKASI

Her Fırsattan İstifade Ederek
PARA Arttırınız!

Beyni Bir Telsiz Makinesi Gibi İşliyen Adam

Lehistan'da, Bir Genç, Telsiz Neşriyatını Kafasile Zaptediyor

Sunday Refere gazetesinin Varşova muhabiri çok garip bir hâdiseden bahsediyor. Varşovada oturan Roman isimli genç bir Lehli vardır.

Bu adamın beyin teşekkülü o şekildedir ki yakın telsiz telgraf ve telefon istasyonlarının mevcelelerini kolaylıkla zaptetmektedir. Roman Varşovada bulunduğu için beynine tesir eden en yakın istasyon da Varşova telsiz istasyonudur. Bu gencin iddiasına inanan bulunmadığı için tecrübe edilmiş ve bunun için boş bir odaya konulmuştur. Daha evvel de Varşova telsiz istasyonunun o günkü neşriyatından kendisine hiç bahsedilmemiştir. Bu neşriyat yapıp bittikten sonra Roman hapsedildiği odadan çıkarılmış, telsiz telefon merkezinin o gece neler neşrettiği, hangi şarkıları çaldığı sorulmuş ve yanlışsız bir surette cevap alınmıştır. Bu tecrübeler birkaç defa tekrar edilmiş ve her defa aynı neticeye varılmıştır. Fakat genç adamın beynindeki bu hassasiyet sıhhati üzerinde çok fena tesir yaptığı için tedavi edilmek üzere Paris Tıp Fakültesinin yüksek doktorlarına tedavi ettirilmesi kararlaştırılmıştır.

Bu münasebetle aynı gazete şu malûmatı ilâve ediyor: Bundan evvel Amerikada da

Beyni radyo makinesine benzleyen Roman

böyle, beyninin içi telsiz mevcelelerini zapteden bir adam görülmüştü. Fakat onun beyninde Lehli gençte görülen intizam müşahade edilmemiş, mevcelelerin karıştığı anlaşılırdı.

İstanbul'da İki Buçuk Ayda 100,000Tane Yo-yo Satıldı

(Baştarafı, Şu sayfa)

atın yanında oturan ya tüyünden ya huýundan, darbimeseli bu psikolocyya meselesinin avam lisanile bir ifadesi sayılabilir.

Bir Patente Alınıyor

Tetkikimizi şu haberle bitirelim:

Reçina ve galalitten Yo-Yo yapılmasına başlanmıştır. Tahtadan ucuza malolacağından tahta-

Resminizi Bize Gönderiniz

Size Tabiatınızı Söylüelim

Resminizi kupon ile gönderiniz. Kupon diğer sayfamızdadır.

32 Arif Ef. Zahmetlere ve meşakkatlere tahammül gös terir, rahatına düşkün değildir. Boğazını sever, kızmadıkça uysal ve açık kablidir.

27 A. Sadık Ef. (Fotografının dercini istemiyor) hazır cevaptır. Çok ahbap tanır, çabuk lâubali olur ve sokulur. Kızdığını ve hususiyetlerini belli etmek istemez, herkes hakkında az çok malûmat sahibidir.

25 Kemal B. Hatırsınadır. Yüzü tutmaz. Arkadaşlarıyla gemim bahsinde müşkülpeşent değildir. Eğlencelerden mahrum kalmak istemez. Pek sokulmaz, herkesle çabuk ahbap ve lâubali olmaz, mizahı sever.

Vefat

İzmit gazete bayii Ömer Ef. hafif bir hastalık neticesi vefat etmiştir. Allah rahmet eylesin. Alacağı ve Borcu için biraderi Yusuf Ziya Ef. ye müraaat edilmelidir.

dan çok satılacaktır.

Fazla olarak galalit fabrikası sahibi Münir Bey yeni çeşit bir Yo-Yo tecrübesi ile meşguldür, muvaffak olursa patentini alacaktır.

6¹/₂ Liraya SICAK bir KIŞ

Geçirmek isterseniz

Feshane Fabrikası

mamulâtından

Bir BATTANIYE alınız

Satış yeri: İstanbul, Beyoğlu, Ankara, Samsun

Yerli Mallar Pazarı

Bahçekapı'da: Meydancık'ta

ATA REFİK

Sabık Şamlı Müessesatında

ipekli, yünlü ve pamuklu erkek ve kostümlük kumaşların binlerce parçalarından mürekkep bir

HEDİYELİ SERGİ

1 Teşrinisaniden itibaren açılmıştır.

Parça satışı da dahil olduğu halde

Beşer liradan yukarı mübayaatınız için hediyeinizi isteyiniz.

Her türlü kışlık fantezi ihtiyaçlarınızı gayet ucuz fiatlarla dairelerimizden tedarik edebilirsiniz.

Sergi kısa bir müddet devam edecektir. Ziyarete istical edin'iz.

EMLÂK ve EYTAM BANKASI İLÂNATI

Kat'i İhaleler

- 1 — İcra dairesince 1600. — lira kıymet takdir edilen Haliç Fenerde Tevkii Cafer mahallesinde Yeni Kiremit sokağında yeni 92 No. dört oda, dört sofa bir mutbah iki helâ, bir hamam, bir taras, bir depo.
*719., 22 Kanunuevvel Perşembe günü saat 14-16 ya kadar İstanbul Dördüncü İcra Dairesinde 931/194 No. tahtında ihalesi yapılacaktır.
- 2 — İcra dairesince 3800. — lira kıymet takdir edilen Boğaziçinde Kuzguncukta İcadiyede Hamam caddesinde eski ve yeni 70,72-74 No. iki dükkân üstünde maamüştemilât sarniçli, büyük bahçeli nezareti fevkalâdeli nim kârgir hane.
*228., 932/312 No. tahtında 15. 12. 932 perşembe günü saat 14-16 ya kadar İstanbul Dördüncü İcra dairesinde.
- 3 — İcra dairesince 15.000. — lira kıymet konmuş Teşvikiyede Cabi sokağında 137 m. m. sahada pancurlu, sağlam, yağlıboya, bodrum ve mansar katından maada üç katta bir methal, on oda, dört salon, bir mutbah, bir banyo ve müştemilâtı saireyi muhtevi bahçeli konak.
*286., 15. 12. 932 tarihinde İstanbul Dördüncü İcra Dairesince 932/1132 No. ile ihalesi yapılacaktır.
- 4 — İcra Dairesince 15.000. — lira kıymet konmuş Bakırköyünde Sakızağacı mahallesinin Asmalı ve Frenk kilisesi sokağında 32,34,53 No. sekiz oda 3 salon ve müştemilâtı saireyi havi bahçeli bir bap konak.
*111., Dördüncü İcra dairesinde 28.11.932 tarihinde 932/1325 No. tahtında ihalesi yapılacaktır.
- 5 — İcra Dairesince 7.000. — lira kıymet konulmuş Bakırköyünde Sakızağacında 55 No. maabahçe yedi oda iki methal ve müştemilâtı saireyi havi hane. Dördüncü İcra Dairesinde 28.11.932 tarihinde 932/1325 No. ile kat'i ihaleleri yapılacaktır.

Beyoğlu Kazası Defterdarlığından:

Mahallesi	Sokağı	No. sı	Cinsi	Kıymeti
Pangaltı	Kahaba	12	dükkân	2500
"	"	14	"	
"	Afet	66	"	

Balâda muharrer beyaz Ruslardan metrük olup hazineye intikal eden emvalin 20 gün müddetle müzayedeye konulmuştur. 19 Teşrinisani 932 Cumartesi günü saat 16 da ihalesi icra kılınacağından taliplerin teminat akçeleriyle Beyoğlu Mal dairesinde müteşekkil komisyona müracaatları.

Sadızkade Biraderler Vapurları KARADENİZ VAPURLARI İNÖNÜ

vapuru **SALI**
15 Teşrinisani
günü akşamı saat 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Giresun, Trabzon, ve Rizeye azimet ve avdet edecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet Hanı altında acentahâğına müracaat. Tel. 22134

ÇABUK ve SIHHİ

susuz, sabunsuz, fırçasız

TIRAŞ olmak RAZVİTE ister misiniz.

kremini kullanınız.

MİKROP olan fırçalardan, yitirilmiş cildini buruşturan potaşlı krem ve sabunlardan kurtulursunuz. Küçük ve büyük tüpler vardır. Her yerde satılır. Deposu: Yeşildirek, Sivacıyan Hanı No. 10 Tel. 20131

E. NEŞET

2 kinin komprimesi

Yeni ambalaj sıhhi ve kolaylık

Anl ihtiyaç için 10 ve 20 komprimelik ambalajlar içerisinde

Dr Celâl Tevfik

Zührevi ve idrar yolu

Hastalıkları mütehasşısı
Sirkeci Muradiye caddesi No. 35

SELANİK BANKASI

Tesis tarihi 1888

Sermayesi Tamamen
tediye edilmiş

30,000,000 Frank

İdare Merkezi: İstanbul

Türkiyedeki şubeleri:

GALATA, İSTANBUL, İZMİR

SAMSUN, ADANA, MERSİN

Yunanistandaki Şubeleri:

SELANİK, ATINA, KAVALA, PIRE

Bilümm banka muamelâtı. Kredi mektupları. Her cins nakit üzerindeki hesap küşadı. Hususi kasalar icar.

DEUTSCHE ORIENTBANK

Tesis Tarihi 1906

Merkezi: Berlin

Türkiye Şubeleri:

İstanbul, İzmir

Galata Tel: B. O. 247-248-984

İstanbul " 24410

Deposu " 23227

Her nevi
banka muamelâtı

Dr. A. KUTİEL

Karaköy Börekçi sınısında 34

Son Posta Mağazası

Sahibi: Ali Ekrem

Neşriyat Müdürü: Halil Lütfi

BİR BİRİNE KARIŞMADAN HER İSTASYONU DİNLEYEBİLİRSİNİZ

TELEFUNKEN 343 biçimi Radyo alıcısı bilhassa ayırma kudretinin yükskliğiyle temayüz etmektedir.

Parazite karşı ayarlıdır, kendiliğinden Fading'i düzeltir. Doğrudan doğruya okunabilen ışıklı İstasyon göstergisi vardır. Bir tek Düşme ile kollanılır, yüksek konuşanı (Oparlör) Elektrodinamiktir.

TELEFUNKEN

BOURLA BİRADERLER ve Sesi ve SATE MAĞAZALARI

NEGATİ MEMDUH Ticarethanesinin Takvim

1933
ve MUHTIRALARI çıktı. Cep 7,1/2 - 15, muhtıralar 30 - 40 - 50, marokenleri 100 - 115 - 125, masa takvimi 100, duvar 25 kuruş.

İstanbul Belediyesi İlanları

Arnavutköyünde 11-23 No. lı hane : Teminat 9 lira.

Kadıköy halinde 53 No. lı dükkân; " 9 "

Yukarıda yazılı mahaller kiraya verilmek üzere açık müzayedeye konulmuştur. Talip olanlar tafsilât almak için hergün Levazım Müdürlüğüne müzayedeye girmek için de teminat makbuz veya mektubu ile 24/11/932 perşembe günü saat on beşe kadar Daimi Encümenine müracaat etmelidirler.

"LA NÖŞATELUVAZ," İsviçre'de N.ÜŞATEL şehrinde kâin İsviçre Umum sigorta kumpanyası

1869 senesinde tesis edilmiştir. Sermaye ve ihtiyat akçası: 9.530.000 İsviçre Frangi

— Harika karşı sigorta —

Galata'da Bereket Hanında mukim Mösyö KONSTANTEN J. SARİDAKİ nin vazifesi hitam bulduğundan kumpanyaya Mr. RENE GROSCLAUDE Türkiye umumî vekillige nasp ve tayin edilerek mumaileyh Mösyö JORJ HELMİS ve Mösyö JAN GAZYADİNİN in teğrikl mesaisile kumpanyanın işlerini şimdiden tedvir etmeğe başlamıştır.

Mösyö GROSCLAUDE isimleri balâde zikrolunan iki şeriki mesaisinden biri ile birlikte imza etmek suretile kumpanyayı taahhüt altına alacaktır.

"LA NÖŞATELUVAZ," kumpanyası idarehânesinin eylevini Galata'da Unyon Hanında 57, 58, 59 numaralarla nakledilmiş olduğuna muhterem halkın nazarı dikkatine arz ederiz. Telefon: 42470 - Posta kutusu: 1048

"LA NÖŞATELUVAZ," İsviçre Umumî sigorta kumpanyası Müdür C. OTT

Göz Hekimi

Profesör Paristen mezun
Dr. Esat Pş. / Dr. Ş. Şükrü
Babalı - Ankara caddesi No: 60

SATILIK ECZANE

İstanbul'a çok yakın, vilâyet merkezinde mükemmel bir eczane satılıktır. İştirak te kabul edilir. Taliplerin Şark Merkez ecza deposunda Hasan Beye müracaatları.

Ciğ ve zührevî hastalıklar Mütehasşısı
DOKTOR

Ömer Abdurrahman

İstanbul emrazı zühreviye dispanseri Sertabibi
Ankara caddesi İkdâm Yurdu kaşısında No. 71

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan:

Mütegayyip Anastas Efendinin hissesine vaziyet eden İstanbul Defterdarlığı ile İsak Efendinin şayan tahtı tasarruflarında olup şuyunun izalesi için açık arttırma suretile satılmasına mahkemei aidesince karar verilmiş olan ve tamamına (1365) lira kıymet takdir edilen Galatada Arapcamil mahallesinde Perşembepazarı caddesinde eskil 96 yeni 72 numaralı bir bap kâğıt mağazasının tamamı açık arttırmaya vaz edilmiş 24-11-932 tarihinde şarbnamesi divanhaneye talik edilerek 15-12-932 tarihinde müsadir perşembegünü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul Dördüncü İcra dairesinde açık arttırma suretile satılacaktır arttırma ikincidir birinci arttırmada (500) liraya talip çıkmıştır bukere en çok arttırmanın üzerinde bırakılacaktır. Arttırmaya iştirak için yüzde yedi buçuk teminat akçesi alınır müterakim vergi, Vakıf icaresi, Belediye rüsumu müstevriye aittir. 929 tarihli İcra kanununun 119uncu maddesine tevfiikan hakları tap sicillerile sabit olmyan ipotekli alacaklaları diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiplerinin ve bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddalarını ilan tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerle bildirmeleri lâzımdır aksi halde hakları Tapu sicillerile sabit olmyanlar satılma bedelinin paylaşılmasında harif kalır. Alâkadarların işbu maddeli kanuniye ahkâmına göre hareket etmeleri ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin 932-847 dosya numaraları memurlarımıza müracaatları ilân olunur.

Fatih sulh 3 üncü hukuk kılmiğinden:

Naciye Hanımla İdris Efendi aralarında bulunan sulh teşebbüsü davasının cari muhakeme esnasında ikametkâhının meçhul olması hasebile müddeialoyle İdris Efendiye ilânın tehlîgat yapılmasına karar verildiğinden muhakeme günü olan 5-12-932 saat 10 da mahkeme mede hazır bulunmadığı takdirde gıyabında devam olunacağı ilân olunur.